

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Biskupia 4. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9¹/₂—3¹/₂ popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—2 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9¹/₂—3¹/₂ i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Biskupia 4. Telefon 3-40.

CENA PRZELICZENIA: miesięcznie z odnośzeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł, z odbiorem w administracji 2 zł. 50 gr. Zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZENIA: Za wiersz milimetry przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem — 30 gr., kronika redakcji, komunikaty — 70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gp. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 6-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

STAN WOJENNY W ŁOTWIE

Aresztowania wśród skrajnej prawicy i lewicy.

Wojsko w gmachach publicznych

RYGA (Pat). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało zarządzenie zabraniające wszelkich wieców i demonstracji. Od północy dnia dzisiejszego wojska obsadziły wszystkie gmachy publiczne, dokonano wielkiej ilości aresztowań m. in. wśród skrajnej prawicy i „legjonistów“. Aresztowano kilku socjal-demokratów aby zapobiec wybuchowi strajku. W willi d-ra Kalnina, przewodniczącego parlamentu znaleziono większą ilość broni. Oddział gwardji obywatelskiej zajął główną kwaterę socjal-demokratów. Władze w dalszym ciągu poszukują broni.

Karabiny maszynowe na mostach.

RYGA (Pat). Ogłoszono stan wyjątkowy, który ma obowiązywać w ciągu 7 miesięcy. Obwieszczenie o wprowadzeniu stanu wyjątkowego podpisał premier Ulmanis i minister wojny Balodis. W mieście panuje spokój, na ulicach krążą wzmocnione patrole policyjne. Linje kolejowe i mosty są pilnie strzeżone. W Rydze na mostach na Dźwinie ustawione zostały karabiny maszynowe.

Stan wojenny.

RYGA (Pat). Stan ogłoszony dziś w nocy, w pierwszych nadzwyczajnych dodatkach gazet, nazwany został stanem wyjątkowym, natomiast rozpiakatowane obecnie na ulicach miasta obwieszczenia urzędowe mówią o wprowadzeniu stanu wojennego. Kierownictwo akcją wojskową spoczywa w ręku komendanta garnizonu ryskiego, dowódcy dywizji gen. Berkisa.

Aresztowani.

Według doniesień prasy aresztowani zostali dotychczas: członek partji S.-D. marszałek Sejmu dr. Kalnina, kierownik robotniczej organizacji sportowej Bruno Kalnina, prezes centralnego komitetu partji S. D. poseł na Sejm Menders oraz szereg wybitnych działaczy z pośród członków tej partji i członków grupy „legjonistów“. W czasie przeprowadzenia rewizji znaleziono podobno znaczne zapasy broni. Wszelkie pochody, wiece i zebrania są zakazane. Przewidują reorganizację rządu w kierunku wprowadzenia do rządu ugrupowań centrowych, m. in. mówi się o tym, że do rządu ma wejść prezes partji postępowej b. premier Skujenieks.

Premjer Ulmanis u prezydenta.

O godz. 2 w nocy prezes ministrów Ulmanis przyjęty był przez prezydenta państwa, któremu złożył sprawozdanie o wydanych przez rząd zarządzeniach i sytuacji w kraju.

Zawieszenie pism.

Zarządzeniem rządu zostały zawieszone następujące wydawnictwa: „Socjaldemokrata“, „Denas Lapa“, „Jauna Diena“, „Tajsniba“, „Tautas Veniba“ oraz szereg innych wydawnictw o kierunku

hitlerowsko-faszystowskim i skrajnie lewicowym. M. in. wychodząca w języku niemieckim „Rigaer Tageszeitung“. Dom Ludowy, twierdza socjalnej demokracji otoczony został kordonem wojska i przeprowadzono w nim szczegółową rewizję. Naprzeciwko Domu Ludowego ustawiono kulomioty.

Motywy ogłoszenia stanu wojennego.

RYGA (Pat). W motywach ogłoszenia stanu wojennego podano, że do wprowadzenia tego stanu rząd został zmuszony posiadaniem wiadomości o przygotowywaniu się przewrocie, nieudolnością sejmku, niemożnością zastosowania odpowiednich kroków w celu usunięcia trudności gospodarczych. Biorąc pod uwagę ciągle wzrastające niezadowolenie w najszerzych masach, rząd dopatry-

wał się w obecnej sytuacji groźby powstania rozruchów i uważał za swój obowiązek zastosowanie wszelkich możliwych dla niego środków, aby zapobiec wewnątrz-politycznym powikłaniom. Zarządzenie stanu wojennego zawieszają działalność partji politycznych i sejmku do chwili przeprowadzenia reformy konstytucyjnej.

Możliwa jest rekonstrukcja rządu.

RYGA (Pat). Dziś spodziewana jest rekonstrukcja rządu. Według pogłosek w skład gabinetu wejść mają były premier Skujenieks oraz rektor uniwersytetu Auszkap. Auszkap ma objąć tkę ministra oświaty. Możliwe są dalsze jeszcze zmiany.

Ogłoszenie listy gabinetu spodziewane było około północy z dn. 16 na 17 bm.

Premjer Lotwy Ulmanis.

„Nowa era w historii Łotwy“.

Szczegóły wprowadzenia stanu wojennego i głosy prasy.

RYGA, (PAT). — Nadchodzące z różnych stron kraju wiadomości potwierdzają że wprowadzenie stanu wojennego przeszło wszędzie spokojnie. Rząd dotychczas nie wydał żadnych specjalnych zarządzeń ograniczających codzienny tryb życia ludności. Obstrzeżenia dotyczą na razie działalności partji politycznych i prasy. Zakazano urządzania wszelkich zebrań, wie-

ców, pochodów, wprowadzono cenzurę prawniczą i zawieszono zgórą 30 wydawnictw, m. in. prawie wszystkie wydawnictwa wychodzące w żargonie.

Dom ludowy stanowiący główny ośrodek socjal-demokratów, zamianowany został domem ajsargów i mieści się w nim obecnie komenda, biura i koszary tej organizacji zamknięto około

30-kilka lokali należących do różnych związków zawodowych zamknięty został również żydowski dom ludowy.

W ciągu ubiegłej nocy aresztowano w Rydze około 50 osób, m. in., jak podaje prasa, 3 oficerów garnizonu ryskiego. Aresztowania i rewizje trwają dalej. W czasie rewizji odebrano znaczną ilość broni. Z pośród wybitnych socjaldemokratów nie udało się władzom bezpieczeństwa zaarrestować dotychczas posła Busse wica. Istnieje podejrzenie, że ukrył on się na terenie jednego z miejscowych poselstw.

W godzinach rannych prezes rady ministrów Ulmanis przyjął naczelnych redaktorów gazet, informując ich o istocie wydarzeń. Na konferencji był obecny również min. Gulbis.

Według pogłosek, w najbliższych dniach ma nastąpić rozwiązanie rady miejskiej w Rydze. Kamisarzem rządu ma zostać obecny prezydent miasta Celmins.

Prasa ryska jest przepelniona szczegółowymi opisami dokonanego przewrotu.

Dziennik partji rządzącej „Brihwa Zeme“, komentując wydarzenia pisze, że w historii Łotwy rozpoczyna się nowa era Dyktatura partji już się skończyła. Zawodowi politycy muszą zejść z areny.

„Pehdeja Brihdi“ jest zdania, że jednym z ważniejszych powodów przewrotu było „zmasakrowanie“ projektu konstytucji przez sejm.

Organ wojskowy „Latvijas Karejvis“ zwraca uwagę na przygotowywanie ze strony organizacji faszystowskiej i z legjonistów, na czele których stoją były pułkownik Ozols i kpt. Dubrowski. Zamach miał się rozpocząć napaścią na sejm w czasie posiedzenia i uwięzieniem wszystkich posłów, przyczem premier Ulmanis oraz wielu posłów z ugrupowań mieszczańskich miało być rozstrzelanych.

Pieniądze, broń i amunicję „legjoniści“ otrzymywali, jak twierdzi „Latvijas Karejvis“ z Niemiec. Według planu w dniu przewrotu do Rygi przybyć mieli wydaleni z kraju Ozols i Dubrowski. Zamach miał się rozpocząć napaścią na sejm w czasie posiedzenia i uwięzieniem wszystkich posłów, przyczem premier Ulmanis oraz wielu posłów z ugrupowań mieszczańskich miało być rozstrzelanych.

Pożegnanie ustępujących ministrów i powitanie nowych.

Nowy minister Opieki Społecznej Jerzy Paciorowski.

WARSZAWA (Pat). Dziś przed południem w sali konferencyjnej ministerstwa opieki społecznej urzędnicy ministerstwa i podległych urzędów żegnali ustępującego ministra Hubickiego. Przemawiali w imieniu zebranych wiceminister dr. Piestrzyński, prezes zw. ubezpiecz. społ. Rożniewski oraz gł. insp. pracy Kłot. Urzędnikom podziękował za współpracę dr. Hubicki.

Nowy minister Przemysłu i Handlu Henryk Floyar Rajchman.

Następnie zebrani powitali obejmującego urządowanie ministra opieki społecznej Jerzego Paciorowskiego, którego powitał wiceminister Duch. Nowy minister wierzy, że w swoje odpowiedzialnej pracy spotka się z życzliwą i lojalną współpracą podwładnych urzędników.

WARSZAWA (Pat). W dniu 16 bm. w sali recepcyjnej ministerstwa przemy-

ślu i handlu odbyło się pożegnanie ustępującego ministra dr. Ferdynanda Zarzyckiego oraz powitanie nowomianowanego ministra Floyar Reichmana. Przemówienia pożegnalne wygłosił wiceminister Doleżał i minister Reichman, na które odpowiedział dr. Zarzycki. Z kolei wiceminister Doleżał powitał ministra Reichmana a na powitanie to odpowiedział nowy minister.

Trzecia strona barykady.

Przed paru dniami zaledwie (w poniedziałek 14 b. m.) zamieściliśmy korespondencję z Rygi, zapowiadającą ostateczną rozgrywkę o reformę konstytucji łotewskiej na dni najbliższe, określającą stan Łotwy, jako „za kwadrans dwunasta”. Ten kwadrans upłynął szybciej, niż się wydawało, rozgrywka nastąpiła wcześniej niż można się było spodziewać. Depesze donoszą o aresztowaniach w Rydze i zawieszeniach pism, świadczących o tem, że rząd łotewski do rozgrywki już przystąpił i konstytucję zamierza reformować nie oglądając się na Sejm, nie licząc się z opozycją.

Jak widać z pierwszych kroków w tym kierunku działania rządu łotewskiego są szybkie i zdecydowane. Walka przeprowadzana jest ostro — i to walka na dwa fronty: przeciwko socjal-demokratom i organizacjom faszystowsko-hitlerowskim. Rząd łotewski wystąpił przeciwko partjom skrajnym obu skrzydeł. W tem stanowisku rządu łotewskiego jest analogja do wystąpień w innych krajach.

Nasuwa się analogja do niedawnych walk domowych w Austrii. Dollfuss, jak obecnie Ulmanis, wystąpił przeciwko socjalistom, nie dopuszczając jednocześnie do zdyskontowania swego zwycięstwa przez najjaskrawszych przeciwników tych socjalistów — hitlerowców. Są w tych wystąpieniach jednakże i poważne różnice: Dollfuss poszedł na koncepcję państwa totalnego, nadając mu tylko odrębne oblicze chrześcijańsko-społeczne, rząd Ulmanisa, przynajmniej o ile można sądzić z dotychczasowego jego stanowiska, nie idzie tak daleko, dąży do utrzymania demokracji, ograniczając się do niezbędnej reformy ustroju państwowego.

Wypadki łotewskie bliższe są z tego względu wypadkom w innych państwach bałtyckich. Kroki rządu łotewskiego przypominają wystąpienia gen. Laidonera, który rozbił estoński ruch faszystowski, reprezentowany przez „związek uczestników walk wyzwolenczych”, zapobiegając przygotowywanemu przewrotowi. Przypominają stanowisko rządu fińskiego, kt. posłużył się inicjatywą i pomocą lappowców dla zgniecenia komunistów, a następnie zlikwidował skłoki ruch lappowski. Jednakowo toczy się walkę przeciwko wybujałościom prawicowym i lewicowym dla utrzymania demokracji. Demokracji ujętej w ryzy, ustroju o silnej władzy, bez której walka partyj prowadzi do anarchii, przygotowującej grunt do zwycięstwa jednej z partyj skrajnych.

To co się dzieje obecnie na Łotwie przedstawia również analogję z naszym przewrotem majowym. Reforma konstytucji, silny rząd, poskromienie partyjnictwa — oto drogi, którymi kroczy Łotwa, jak Polska, śladami Polski, można powiedzieć, zastrzegając wszelkie różnice wynikające z sytuacji obu krajów, z układu sił wewnątrz państw.

To podobieństwo pociąga za sobą konsekwencje, nasuwa wnioski, całokształt których zaledwie da się ująć w obecnej chwili. Wskazuje ono przede wszystkim na to, że obrona demokracji idzie, bo iść musi we wszystkich krajach jednymi drogami. Wzmocnienie władzy wykonawczej jest tej obrony konieczną przesłanką; że nieumiarkowane walki partyjne, rozwydrzenie partyjnicstwa są najważniejszą ku temu przeszkodą; i że Polska na właściwą drogę wkroczyła dość wcześnie (co było konieczne ze względu na specjalnie niekorzystną

Dzień katastrof.

Wybuch gazów w kopalni pochłonął 40 ofiar.

(PARYŻ (Pat). Z miejscowości Mons donoszą, że wskutek wybuchu gazów w kopalni Lambrechies na głębokości 821 metrów nastąpiło obsunięcie się zwalów węglowych i pożar. Ofiarą wybuchu padło około 40 górników.

Wstrząsające szczegóły katastrofy

BRUKSELA, (PAT). — Prasa zamieszcza szczegóły wypadku w kopalni węgla w Paturages koło Mons. Wybuch gazów nastąpił w głębokości 805 mtr. w podziemnym korytarzu, — gdzie pracowało 46 górników 5 osób wydobyto ze strasznymi oparzeniami. Reszta nie odpowia

Rokowania handlowe polsko-francuskie.

WARSZAWA (Pat). Dziś o godzinie 17 przybyła do Warszawy delegacja do rokowań handlowych polsko-francuskich. W skład delegacji wchodzi de Tugny,

Wizyty premiera Kozłowskiego.

WARSZAWA (Pat). Prezes Rady Ministrów profesor Leon Kozłowski zaraz po zaprzysiężeniu nowego gabinetu udał się do Belwederu, gdzie wpisał się do księgi audjencejnalnej.

WARSZAWA (Pat). Prezes rady ministrów prof. dr. Leon Kozłowski odwiedził dziś ks. kardynała Kakowskiego, Marszałka Sejmu Świtalskiego, marszałka Senatu Raczkiewicza oraz prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa dr. Krzemieńskiego.

B. premier w Belwederze

WARSZAWA (Pat). Dziś po południu przybył do Belwederu były premier Janusz Jędrzejewicz i wpisał się do księgi audjencejnalnej.

Min. Paciorkowski wyjechał z Warszawy.

WARSZAWA (Pat). Minister opieki społecznej Jerzy Paciorkowski wyjechał w dniu dzisiejszym z Warszawy i obejmie urządowanie w dn. 22 maja. W czasie nieobecności zastępować go będzie podsekretarz stanu dr. Duch.

sytuację), że Marszałek Piłsudski dawno przewidział linię rozwojową ustroju społeczno-politycznego Europy i pełnił Polskę zawczasu na właściwe tory, na których uniknęła ona niebezpieczeństwa przewrotu lewicowego lub prawicowego, przewrotu, przed którym bronić się musiały później inne państwa, któremu zapobiega obecnie na Łotwie rząd Ulmanisa.

Niezmiernie ważnym jest to, że zmiany podobne, jak Polska od maja 1926 roku przeżywają państwa bałtyckie. Stwarza to pomiędzy Polską a państwami bałtyckimi pewną wspólność w rozwoju politycznym, stwarza pokrewieństwo ustrojowe, pomimo różnic w brzmieniu konstytucyj.

Walka którą wydał socjal-demokratom Ulmanis zamyka zarazem drogę do filozoficznej polityki Cielensa. Wyraźne przeciwdziałanie faszystom w kraju jeszcze bardziej pogłębi rozdzźwięk z hitlerowskimi Niemcami. Polska siłą rzeczy pozostaje naturalnym sojusznikiem Łotwy, jej oparciem.

Łotwa, jak i Polska, odejma się wyraźnie od prądów rewolucyjnych prawicowych i lewicowych, obydwa kraje stają wyraźnie po trzeciej stronie barykady. To je łączy, to daje podstawę do dalszego, jeszcze ściślejszego zbliżenia się, to ułatwia współdziałanie i na przyszłość.

W. Solski.

dała na sygnały. Dopiero w nocy stwierdzono, że 41 górników zostało zabitych na miejscu. Ciała ich są zwiędzone.

Mimo że w kopalni zatrudnionych jest wielu Polaków, niema wśród ofiar żadnego robotnika polskiego. Ciała zabitych wydobyto dziś na powierzchnię.

Krótko potem w szybie wybuchł pożar, tak że zaszła konieczność zamurowania całego szybu. Na miejsce wypadku udał się król i członek rządu. Przed kopalnią zgromadziły się tłumy krewnych zabitych górników. Wśród rannych dochodziło do przerażających scen rozpacz. Z pokród większość stanowią jedyni żywi wiele rodzin. Dyrekcja kopalni, która miała przeprowadzić od 20 maja obniżkę płac, postanowiła odłożyć ją do 30 czerwca.

Rozbicie się statku pasażerskiego

HELSINGFORS (Pat). Na jeziorze Kallavesi statek pasażerski najechał na skałę podwodną i wskutek silnego usz-

wicedyrektor we francuskim ministerstwie przemysłu i handlu oraz Joffret, delegat francuskiego ministerjum rolnictwa.

Dziennikarze niemieccy w Belwederze

WARSZAWA (Pat). W dniu dzisiejszym członkowie bawiącej w Warszawie wycieczki dziennikarzy niemieckich przybyli do Belwederu, gdzie wpisał się do księgi audjencejnalnej.

Kronika telegraficzna

— PRZYBYŁ DO LONDYNU BELGIJSKI MIN. SPRAW ZAGR. HYMANS. Wizyta Hymansa w Londynie, która nastąpiła dość nieoczekiwanie, ma na celu uzgodnienie z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych Simonem planu działania na konferencji rozbrojeniowej.

— USTAWĘ OGRANICZAJĄCĄ DOPŁYW LUDNOŚCI WIEJSKIEJ DO CENTRÓW PRZEMYSŁOWYCH uchwalili rząd Rzeszy. Ustawa przewiduje zakaz zatrudniania w miastach o wielkim procencie bezrobotnych przybyszów ze wsi, którzy w ostatnim czasie wykonywali pracę w gospodarstwach rolnych.

— JEDEŃ Z URATOWANYCH statku „Nan tucketi” opowiada, że statek „Latarnia” przecięty został na dwoje i zatonał w ciągu 2 minut. Na ratowanie osób, będących nie na pokładzie nie było czasu.

— W ZWIĄZKU ZE STRAJKAMI w różnych miejscowościach w Stanów Zjedn. doszło do krwawych starć. W San Pedro robotnicy doków zdobyli ogrodzenie, za którym znajdowali się łamistrajkowie. W wyniku bójki 1 osoba została zabita, 2 bardzo ciężko rane i znaczna ilość rannych. W Birmingham w stanie Alabama zabity został 1 robotnik oraz 4 rannych.

— WYDOBYCIE ZŁOTA W ZSRR. w 1933 r. wyniosło 100 milionów rubli, czyli 2 razy więcej aniżeli przed rewolucją i blisko 1 i pół razy więcej niż w r. 1932. 70 proc. wydobycia złota zostało zmechanizowane. Znalaziono wielkie nowe pokłady m. in. na Kaukazie północnym w Kazakstanie.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY.

Ks. Humpola kapelanem Pana Prezydenta.

Wezował objął funkcję kapelana P. Prezydenta Rzeczypospolitej dotychczasowy proboszcz parafji w Kościeliskach pod Zakopanem ks. dziekan Jan Humpola, który mianowany został na

Związek Rezerwistów wobec wyborów.

Zarząd główny Związku Rezerwistów wydał okólnik do wszystkich zarządów okręgowych i podokręgowych w sprawie zbliżających się wyborów do samorządów miejskich.

Wskazując na znaczenie samorządów opartych na podstawach gospodar-

Sąd partyjny w Str. Ludowem.

Według wiadomości, jakie przeniknęły do kuluarów Sejmowych na 18 b. m. wyznaczone zostało posiedzenie Sądu Partyjnego Stronnictwa Ludowego w celu rozpoznania sprawy prezesa naczelnego Komitetu Wykonawczego postawionego w związku ze stawianymi mu zarzutami na tle procesu karnego o defraudację przy preelacji obiektów rolnych. Charakterystyczną rzeczą jest to, że oskarżają w tej sprawie p. pos. Barski i b. pos. Ró-

zkodzenia natychmiast zatonał. Według dotychczasowych danych przeszło 20 pasażerów utonęło.

HELSINKI (Pat). W wypadku na jeziorze Kallavesi, gdzie rozbił się o skałę podwodną statek, utonęło przeszło 30 osób, w tem troje dzieci. Dwadzieściami kilka osób udało się uratować. Przyczyną wypadku było wadliwe manewrowanie.

Wykoleił się pociąg pośpieszny.

BERLIN (Pat). Dziś o godzinie 11,30 wykoleił się pociąg pośpieszny, kursujący między Berlinem i Bremą w pobliżu miasteczka Verden w Hannoverze. Parowóz wraz z przednimi kotłami spadł z toru. Dotychczas wydobyto jednego zabitego i 8 ciężko rannych.

BERLIN, (PAT). — W wypadku kolejowym pod Langwedel poniosły śmierć 3 osoby, maszy niosta, pałac i postugaczka pociągu. — 9 podróżnych odniosło ciężkie rany.

Hydroplan spadł do morza

PARYŻ, (PAT). — Francuski hydroplan wojkowy, któryto jechał 4 osoby, spadł do morza w odległości 30 mil od Dunklerki. Depesze radjowa, wzywając pomocy, przejął niemiecki statek „Dresden”, który lotników wyratował.

Huragan

I.WOW, (PAT). — Wezorem popołudniu przeszedł nad powiatem lwowskim huragan, który w wielu miejscowościach powyrwał dachy z domów, unosząc je o kilkadziesiąt metrów, powyrwał drzewa z korzeniami oraz poczynił znaczne szkody w lasach.

Pożar w więzieniu.

KINGSTON (stan Ontario), (PAT). — W więzieniu miejscowym wybuchł w warsztatach pożar, który wyrządził szkody obliczone na 100,000 dolarów. Ponieważ ogień wybuchł w różnych punktach, przypuszczają, że został on podłożony przez więźniów, którzy jednak zachowali się zupełnie spokojnie.

Przerwany lot.

LONDYN, (PAT). — Lotnicy Sabelli i Poud, którzy na samolocie „Leonardo da Vinci” wylecieli z Nowego Yorku do Rzymu, przelecieli nad Atlantykem, lecz do Rzymu nie dolecieli. — Wskutek defektu silnika zmuszeni byli wezorem wylądować o godz. 20,30 w Irlandji w miejscowości Moy, znajdującej się w odległości 1 mil od brzozy. Przelot trwał 21 godzin. W ciągu kilku ostatnich godzin przed wylądowaniem w Moy lotnicy lecieli nad Atlantykem na ślepo. Defekt w silniku został zauważony na odległości 400 mil od Irlandji. Przy lądowaniu na nierównym gruncie podwozie samolotu uległo drobnemu uszkodzeniu. Po naprawieniu silnika lotnicy dziś wieczorem udadzą się do Rzymu.

Białowleży przybył nowy żubr.

WARSZAWA, (PAT). — 13 maja urodziła się w Białowleży trzecia w tym sezonie jądówka żubra, córka żubrzycy Stolze. Cielę jest wyjątkowo duże i całkowicie płowe. W ten sposób liczbą żubrów w Białowleży w ciągu ostatnich dwóch tygodni wzrosła z 11 do 14 sztuk.

żański. Fakt ten jaskrawo odzwierciedla do jakiego moralnego rozprężenia doszło już na terenie Stronnictwa Ludowego, skoro p. Rożański skazywał przez sądy za czynny kolidując z Kodeksem Karnym stawiać będzie na rozprawie jako oskarżyciel.

Zdziwieni też wywołuje i ten szczegół, że sądowi partyjnemu, gdzie występować ma p. Rożański, przewodniczyć będzie p. Thugutt.

OD HELSINEK DO KOWNA

Reportaż z krajów bałtyckich.

III.

Helsinki są miastem nowoczesnym. Granitowe jezdnie jego ulic biegną do siebie równolegle, są szerokie i krzyżują się pod kątem prostym. Granij w budynkach na każdym kroku. Chwilami ma się wrażenie, że ulice zamieniają się w fantastyczne skaliste wąwozy.

Fasady kamienie wielopiętrowych, przeciążone granitem, są nieraz pretensjonalne jak mieszkania drobniokwadratowe. Jest to przeważnie architektura przedwojenna.

Nowoczesne zaś gmachy handlowe i użyteczności publicznej noszą ślady międzynarodowego pokostu. Są nieskomplikowane w linjach i celowe w kształtach. Nowoczesne ładnie urządzone i oświetlone wieczorami wystawy sklepowe ciągną się nieprzerwanie po głównych i bocznych ulicach śródmieścia. Reklamują natrętnie lub dyskretnie — jednakowo — przedmioty tanie i drogie. Duża ilość artykułów zbytku sugeruje wnioski o zamożności mieszkańców miasta. Wogóle odbiera się wrażenie, że sklepów jest za dużo na normalny nieprzeciążony ruch uliczny, na niepełne tramwaje i autobusy na stolicę państwa mniejszego wprawdzie terytorjalnie od Polski tylko o 383 kilometry kwadratowe lecz zaledwie o przeszło trzech i pół milionach obywateli, — na miasto o 208 tysiącach mieszkańców. Wydaje się, że ruch handlowy wyprzedza rozwój miasta. Patrzy w przyszłość.

Tu na dalekiej bądź co bądź północy lubią kwiaty Finnowie obdarowują się kwiatami przy każdej okazji. Niewielka wiązanka — trzy, cztery róże to norma dobrego tonu. Dlatego obrót w kwaciarniach jest stały i duży. Liczne wystawy są zawsze, — także w zimie, pełne kwiatów ciętych.

Finlandja ma minimalne cła na owoce południowe. W luksusowej owocarni, w centrum miasta za 8 marek (1 złoty polski) można dostać kilogram dobrych pomarańcz, a za 14 marek najlepszych. Banany najdroższe są w cenie po 17 marek (2 złote) za kilogram. Owocarni jest dużo. Bodaj najwięcej z pośród wszystkich kategorii sklepów.

I to właśnie jest miłym urokiem granicznej stolicy krainy zorzy polarnej: kwiaty subtelne zawsze świeże, patrzące stale z witryn sklepowych, w zimie na zaśnieżone, mroźne ulice miasta — oraz kolorowe bogactwo owoców południowych, udostępnionych przez rozumnych gospodarzy państwa dla najszerzszych rzesz obywateli.

Wchodzę do owocarni. Jest to sklep bodaj najbardziej popularny i najczęściej uczęszczany. Na ladach stosy owoców. Jabłka są droższe od bananów. Właściciel wita z przesadną uprzejmością. Podaje mi kilogram pomarańcz tak uprzejmie jakbym zakupił cały sklep. Zadaję mu pytania. Mówimy po rosyjsku.

— Jak idzie panu?

— Ciężko. Nie mamy wprawdzie bezrobotnych w Finlandji, lecz marka spadła, a zdolność nabywcza pracownika zmalała. Czekam nieraz na klienta przez długie godziny jak na zbawienie.

— Czy są widoki na poprawę?

— O, tak. Jest to tylko chwilowe uczywiście. Każdy kupiec panu to powie. Zmiana na lepsze musi przyjść i przyjdzie niewątpliwie wkrótce już. Przemysł nasz, dzięki upadkowi marki, ruszył przeciw całej parą. Handel rozwija się. Stajemy coraz mocniej na nogach — na własnych nogach. Czy widział pan dom „Stockmana” czy był pan w parlamencie?

Na skrzyżowaniu ulic najbardziej ożywionych wznosi się siedmiopiętrowy nowoczesny gmach domu handlowego „Stockmana”.

— Tu jest cząstka nowoczesnej Finlandji. Wyraz jej nerwu współczesności — zachęcał mnie mój cicerone profesor

Kalima do zwiedzenia domu.

„Stockman” ma ruchome schody i wspaniałe windy. Jest par excellence nowoczesny. „Stockman” posiada wszystkie działy handlowe. Do „Stockmana” można wejść w stroju Ewy lub Adama a wyjść w kompletnym ubraniu, po dobrem śniadaniu, obiedzie lub kolacji i z zamówionem całkowicie urządzeniem mieszkania. „Stockman” spełni wszystkie życzenia klienta. Jest to dom handlowy w rodzaju słynnych ultrawspółczesnych magazynów amerykańskich.

Gmach parlamentu jest dumą Finlandji. Wybudował go architekt J. S. Si ren kosztem około miljarda marek t. j. około 200 milionów złotych polskich.

Zdaleka robi wrażenie bloku granitowego, kształtem zbliżonego do sześcianu. Nazewnątrz jest monumentalny, prosty, konsekwentny i spokojny — wewnątrz oszalał wprost gustownym przepychem.

Dzięki wysokiej protekcji portjer, mówiący kilkoma językami, oprowadził

mnie po wnętrzu.

Winda miękko wpłynęła na piętro, gdzie się znajduje duża sala przyjęć i obrad parlamentu fińskiego.

— Tu marmur fiński, daleki włoski, jest także niemiecki i kanadyjski. Obicia foteli z tkanin ludowych — objaśniał portjer, prowadząc po wspaniałej sali.

W sali obrad niski głos portjera brzmi czysto bez rezonansu. Nie czuje pustki.

— Sufit dla lepszej akustyki zrobiony jest ze specjalnej masy. Ściany obite są grubą materją. Przed każdym posłem w pulpicie wmontowany jest przyrząd do automatycznego głosowania. Czerwony guzik z napisem „nie” i biały — z „tak”. Między nimi lampka, sygnalizująca rozpoczęcie głosowania. Naprzeciwko na ścianie nad fotelami członków rządu tablica świetlna, automatycznie podająca wyniki głosowania. W chwili upadku gabinetu żarzy się to jak: „Manie, tekkel, fares”. Urządzenie to pozwala na błyskawiczny prawie przebieg głosowania. Dotychczasowy rekord — to kilka sekund.

Winda unosi nas na drugie piętro. Znajdują się tu sale obrad komisji i stronnictw politycznych.

— Orzech amerykański, gruszka fińska, korzenie specjalnie cięte — objaśnia przewodnik, wskazując na wspaniałe stoły, fotele, drzwi i inne przedmioty z drzewa.

— Tu gabinet pracy prezydenta państwa.

Portjer puka dyskretnie, chwilę nasłuchuje i wprowadza. Duży jasny pokój, dużo książek. Na biurku rozrzucone papiery i ślady temperowania ołówka ktoś tu pracował. Jeszcze czuć dym z papierosa. Fotel jest odsunięty od biurka...

Do gabinetu przylega sala narad. Na

(Dokończenie art. na str. 4-cj.)

Nowy Zarząd Legionistów Polskich.

Wybrany uchwałą XII Walnego Zjazdu Delegatów zarząd główny Związku Legionistów Polskich ukonstytuował się jak następuje:

Prezes — płk. Walery Sławek, wybrany prezesem Związku imiennie przez walny zjazd delegatów. Wiceprezesami po przeprowadzonym głosowaniu zostali wybrani: dr. Władysław Dziadosz, poseł Władysław Starzak i ppłk. inż. Leopold Toruń. Sekretarz generalny — mgr. Emil Henisz, skarbnik — dr. Stefan Benedykt, kierownik Bratniej Pomocy — płk. Stanisław Orski.

Ponadto płk. dypl. Tadeusz Różycki Kołodziejczyk objął dział kulturalno-osiwiatowy, a inż. Edward Synek — kon-

trolę finansową okręgów i oddziałów Związku.

Pozatem w skład zarządu głównego weszli: gen. pos. Andrzej Galica, płk. Jan Jur-Gorzechowski, min. Adam Koc, pos. Władysław Malski, pos. Michał Tadeusz Brzek-Osiński, min. dr. Eugenjusz Pie strzyński i płk. dr. Antoni Stefanowski.

Kierownictwo działu organizacyjnego Związku Legionistów objął wiceprezes dr. Władysław Dziadosz.

Ukonstytuowanie się rady naczelnej której przewodniczy prezes Związku Legionistów Polskich płk. Walery Sławek, nastąpi na najbliższym posiedzeniu. (Iskra).

Prezydent Francji Lebrun na Killońskiej Wystawie Sztuki

Kobiece reportaże z życia.

„Kochanek Zamordowanych Dziewcząt” Wandy Melcer. „Ci którzy przyjdą” Kazimiery Alberti. „Całe życie Sabiny” Heleny Boguszewskiej.

Kiedy się kobiety zabrały naprawdę do pisania... doczytaliśmy się dopiero istotnej prawdy o rzeczach tego świata... Czy kobiety są szersze? Wątpię, to jedyna z tych cech charakteru zupełnie zależna od indywidualności nie od płci, tylko że mężczyzna od tak dawna zmuszał kobietę do obłudy dla swej wygody, ona sama tak długo broniła się od fizycznej przewagi męskiej, najbardziej dostępną bronią: kłamstwem, obłudą i oszukiwaniem tych, przed którymi inaczej nie mogła je obronić, że gdy ta broń stała się jej niepotrzebna, a głos słabej niewiasty narówni z męskimi mógł się

rozlegać... cóż dziwnego że z całą nagrodzoną siłą zawrzała.

Wyładowała wszystkie swoje niezbyt apetyczne intymności w sposób faktycznie bezwstydnym, to, o czym się nie mówiło, ani pisało, napisała i powiedziała nie ubierając w wuale stylistyczne. I tak wiecie o tem, ale udajecie że nie trzeba o tem wiedzieć, że się tego nie wspomina, no, to macie czytaćcie sobie! Rzućcie się namiętnie w głąb życia, nie koniecznie duchowego, nie tyle w zagadnienia psychiczne, co w fizjologiczne, co prawda, bardzo z psychiką związane. Popętnijcie bez wahania zdradę klerków, wyjawiając wszystkie „sekrety kobiece”, ich grzechy, małostki i upadki; całe sygnia i dalsze ubikacje wystąpiły na ekran literatury, jak w pokazie retrospektywnym i pouczającym. Bo nie ludzmy się, to wszystko nie jest tylko literaturą „dla pięknego słowa”, to jest uważane jako akcja społeczna. Babranie się w tych, doniedawna wstydlivych sprawach ma na celu ulżenie dolni tam dalej...

Jaskrawy i cięty sposób pisania, doskonała forma, pomysłowość i oszalała śmiałość treści rzuca się w oczy utrwala w pamięci. Można podkpiwać z Krzywickiej że opisuje szczegółowo amory swej kotki, ale jej artykuły zapamiętać musi każdy, kto je czytał, i nawet kobiety mające prawo oburzać się, że tak je obnaża że tak wygaduje ich „sekrety” muszą się zgodzić z autorką, że są pewne strony życia codziennego które musiały wreszcie znaleźć swe omówienie na łamach pism, że prosiły dawno o swoją literaturę. I to nie o nudziarstwa pseudonaukowe, bo tych nikt nie czyta, a kto czyta mało pamięta, i nie o pornografię w której mogą gustować tylko pewne typki i nawet nie o ten typ realistycznych powieści jakie pisała Zapolska, ale takie właśnie śmiałe, jaskrawe, prowokacyjne, drażniące tem co przedstawiają, artykuły. Trzeba podziwiać p. Wandę Melcer że zdobyła się na wędrowkę po kregach prostytucji, aż do jej najgłębszych, najbrudniejszych pokładów... wynika z tych artykułów książka przeraża

jąca. Dziesięć artykułów — ochłapów — strzępów, ociekających brudem życia, jak plugawe ciała tych nieszczęśliwych stworzeń, gnijących w suterrenach, w klitkach, albo w trochę lepszych lokalach, ale z tym samym skutkiem dla siebie i tych, którym służą.

Wanda Melcer była w domu noclegowym, w szpitalu św. Łazarza w domach publicznych, obserwowała Warszawa w nocy... przelotnie, płynnym słowem reportaży przemknęła się przez ten straszny świat suterenerów i dziewczyn, których jest 20 tysięcy... podobno...

Najbardziej dotkliwym jest bodaj fakt, że tak jest od wieków, czy było uważane za religijny obrządek, czy za hańbę.

„Udajemy kobiety z towarzystwa, bo wiadomo, prostytucja nie ma już teraz racji bytu. Kiedy każdą kobietę można mieć, poco chodzić do domów publicznych i wydawać pieniądze na to, co przez towarzystwa? Więc żaden elegancki pan nie chodzi do domów publicznych.

Od Helsinek do Kowna.

(Dokończenie art. ze str. 3-ej).

ścianach portrety prezydentów i wybitnych premierów. Historia kilkunastu lat niepodległości w twarzach najdzielniejszych obywateli. Obok dużo wolnego miejsca. Zmieści się jeszcze wiele portretów.

W gabinecie i w sali narad drga jeszcze tempo pracy codziennej mózgu parlamentu.

Idziemy dalej. Kawiarnia, palarnia i błado niebieski pokój z meblami o miękkich zaokrąglonych linjach.

— Pokój posłanek. Mamy w parlamencie 24 kobiety.

Kobiety w Finlandji wywalczyły najwcześniej ze wszystkich państw pełne dla siebie prawa. Dziś kobieta pracuje wydajnie we wszystkich dziedzinach życia społecznego. Organizacje kobiece są liczne i mogą być wzorem organizacji dla kobiet w innych krajach.

— Tu pokój narad frakcji socjalistycznej.

Skromnie, lecz wygodnie. Może to su gestyj, lecz wydaje mi się, że pokój ma wygląd statecznego proletariusza. Jest inny. Nie podobny do zamożnego pokoju prawnicy.

— Komunistów niema...

— Nie mają u nas nic do roboty. Ludziom pracy jest u nas lepiej niż w Szwecji — daleko lepiej. Proletariat nasz wie o tem dobrze.

W Finlandji niema bezrobotnych. Wszystkie sklepy są otwarte od godziny 10-ej do 5-ej. Według naszego czasu od 9-ej do 4-ej. Ustawowy dzień pracy nie jest uciążliwy i jest pilnie przestrzegany.

Portjer mówi autorytatywnie. Uważa, że myśli tak jak ogół proletariuszy. Sam uważa się za statecznego proletariusza.

Na zakończenie proletariusz bierze z ukłonem 10 marek, podaje płaszcz i odprowadza do drzwi.

— Pokazałem panu najwspanialszy gmach w Finlandji.

Staję w pewnym oddaleniu od parlamentu, patrzę na jego granitowe ściany i komasuję wrażenia dnia. Finlandja jest krajem ludzi pracy, pełnych optymizmu.

Finn umie ocenić przysługę i długo o niej pamiętać bez względu na sytuację polityczną. Przecież w Helsinkach przed pomnikiem cara Aleksandra II-go pana kraju, który wyrządził wiele krzywdy Finlandji — składają do dziś dnia wieńce dziękczynne nprz. w rocznicę nadania przywilejów Finlandji przez Aleksandra II-go. Bo Finlandja zachowała pamięć o człowieku, który wyświadczył jej wiele dobra w okresie niewoli.

Gmach parlamentu fińskiego charakteryzuje stosunek Finna do swej państwowości. Granitowe wieczne ściany parlamentu są tym skarbem, gdzie naród złożył w luksusowym, najwspanialszym w kraju wnętrzu największe dobro państwa — wolność. Złożył i nie spoczywa na laurach, bo strzeże go optymistyczną pracą.

Finlandja to kraj o dużej przyszłości

Włodzimierz Hołubowicz.

My im dajemy złudzenie, że jesteśmy takimi damami, jesteśmy rozmowne i inteligentne... chodzimy po cukierniach i wysiadujemy na głodno... pisze jedna wolnopraktykująca.

„Ci Którzy Przyjdą” Kazimiery Alberti, to także kronika rodzinna i reportaż, ale bardzo mocno podkadzony doktryną, zasadą walki młodych z zastarzałymi przesądami dawnego pokolenia. Stary temat, wyświechtany kompletnie i przeżyty, o ile nie jest zobrazowany z talentem, to nudne. Drugim motywem tej powieści to konflikt rasy w żydowsko-polskich dzieciach umęczonych pochodzeniem, (ojciec wychrzta, matka Polka) w tej części wszystko jest nielogiczne i naciągane. Nigdzie w Polsce tak nie prześladowają takich ludzi, nikt nie broni tej matce wychowywać dzieci w innym środowisku, a już zwierzenia się młodego chłopca nauczycielce, ze swych płciowych wyrodniactw i leczenie go przez tę bohaterkę, (mającą już ukochanego kochanka) w taki sposób, że się młodemu suchotnikowi oddaje „z na-

Londyn wylatuje w powietrze.

Wspomnienie z wojny światowej.

Dopiero teraz po 20-tu latach od chwili wybuchu wojny światowej ujawnia prasa angielska różne ówczesne tajemnice i sensacje, które ze względu na szumalność nie mogły być ujawnione w czasie wojny. M. in. dopiero obecnie dowiadujemy się o straszliwej eksplozji, jaka miała miejsce w dniu 19 stycznia 1917 r. na przedmieściu Londynu Silvertown. Katastrofa ta omal nie pogrzebała Londynu pod gruzami. Należy ona, jeżeli chodzi o rozmiary do największych katastrof w dziejach wojny. Tem większy podziw budzi dyskretna prasa angielska, która tyle lat umiała zachować milczenie, a zwłaszcza, która w czasie wojny nie zdradziła się przed światem z tem, iż lotnicy niemieccy o mały włos nie położyli kresu istnieniu Londynu. Może tu chodziło nie o lotników, a szpiegów, którzy na terenie Anglii uprawiali z ramienia Niemiec swe ryzykowne rzemiosło, zajmując m. in. aktami sabotażu i niszczytelstwa. Prasa angielska, podając obecnie szczegóły katastrofy, nie podaje, zapewne umyślnie jej przyczyn. Domysleć się jednak należy, że przyczyną straszliwej eksplozji, która zniszczyła za jednym zamechem 12-cie fabryk i tysiące domów, a która pochłonęła ponadto 76 ofiar w zabitych i tysiące ofiar w postaci rannych, była jakaś złośliwa ręka.

LABORATORJUM WOJENNE.

W Silvertown mieszczy się w czasie wojny zakłady zajmujące się wyrobem amunicji, fabryki przygotowujące materiał wojenny, składy amunicyjne i t. d. Całe Silvertown przypominało wielkie laboratorium różnych śmiertelnych środków, które stąd przesyłane były wagonami na front flandryjski. Dzień i noc wrzawa w zakładach gorączkowa praca.

PIERWSZA EKSPLOZJA.

Wieczorem 19 stycznia 1916 r. praca wrzała jak zwykle. Na ile gwałtowniejsze nieba zarysowywały się kominy i sylwetki domów Silvertown. Światła była pogaszone z obawy przed napadem niemieckim. Jak wiadomo bowiem, samoloty i z pełnymi niemieckie niejednokrotnie próbowały szeregami i nawiedzały Londyn, rzucając zgóry śmiertelne bomby.

Osobny budynek w Silvertown zajmowała oczywiście straż ogniowa. Ze względu na specjalne warunki, w których z łatwością mógł wybuchnąć pożar, straż ogniowa stała na dwie zmiany czuwała. Naprzeciw budynku straży ogniowej znajdowała się fabryka amunicji po dwa młyny parowe; obok wznosiły się fabryka oleju i tartak, a z drugiej strony mieściła się cukiernia. Uwaga straży ogniowej skierowana była głównie oczywiście na fabrykę amunicji, no i zważywszy Brunner Mond; za fabryką widniał wielki położony w pobliżu pracowni, w których przeprowadzano badania nad materiałami wybuchowymi i gazami.

W całej dzielnicy panował ruch ogromny.

Słychać było loskot maszyn oraz huk przychodzących i odchodzących pociągów towarowych.

W pewnej chwili około godz. 7-ej wieczorem nad dachem fabryki amunicji ukazał się obłazki pomarańczowy ślup ognia. Jakiś człowiek wpadł do budynku straży ogniowej z krzykiem „pali się”. W następnej chwili zagrzął sygnał alarmowy.

KATASTROFA.

Straż ogniowa pośpieszyła naturalnie na miejsce wypadku, aczkolwiek zgóry już można było przewidzieć, iż akcja gaszenia napotka na wyjątkowo ciężkie warunki. Chodziło już właściwie o to, by zapobiec dalszym eksplozjom. Fabryka amunicji Brunner Bund płonęła, jak snop słomy. Z sąsiednich budynków dały się słyszeć zmieszane głosy robotników i robotnic. Jakiś przytomny strażak zaczął z całych sił krzyczeć: „Wychodźcie na Boga, gdyż za minutę wylecimy wszyscy w powietrze”.

Powstała nieopisana panika. Z drzwi i okien sąsiednich fabryk wypadali przerażeni krzyżący i gestykulujący ludzie. Nie zdążyli jednak uciec. W tej chwili bowiem dał się słyszeć przerażający huk, ku niebu strzeliły nowe słupy ognia, rozpraszając się na wszystkie strony. Ziemia zadrzęta i zdawała się rozpadać pod stopami. Mury pękały i waliły się z loskotem grzebiąc pod gruzami setki osób. Wkrótce potem wszystkie okoliczne domy płonęły. Straży ogniowej, jej wozów i narzędzi nie było już widać. Kolejne eksplozje zmiotły cały tabir żacki z powierzchni ziemi. W kilka dni potem znaleziono pogięte i polamane resztki żelaznych części laboru o wiele kilometrów od miejsca katastrofy. Cały kompleks budynków fabrycznych ogarnięty był jasnym płomieniem. Szczególnie groźny widok przedstawiał młyn parowy, w którym płonęła nagromadzona tam pszenica. Płonące ziarno z trzaskiem rozpryskiwało się na wszystkie strony, padając na sąsiednie dachy.

BOMATERSTWO JEDNOSTEK.

Jak to się często zdarza w podobnych katastrofach, obok objawów lęce zwierzęcej i obłędnej paniki, miały miejsce objawy bohaterkiego poświęcenia. Jakiś człowiek, nie zważając na niebezpieczeństwo, wyniósł z płonącego domu kolejno troje dzieci, poczem zemknął. Przy opatrunku okazało się, że nogę ma całkiem niemal pozbawioną skóry. Jakaś dziewczyna podtrzymywała gołymi rękami płonący dach zanim nie przybyła pomoc. W ten sposób bohaterka dziewczyna uratowała 20 dzieci. Zawsza rozlegały się jęki przysypianych gruzem ludzi, których z wielkim dopiero trudem wyciągano.

Matki oszalałe z rozpaczy szukały pod gruzami i w ogniu swych dzieci. Musiano je gwałtem odcigać. Poparzone, niemal oślepięone wdzierały się one znowu i rwały się ku płonącym

budynkom, zwiększając panikę i utrudniając akcję ratunkową.

REZULTATY.

Straż ogniowa, która przybyła z innych dzielnic, była właściwie bezsilna. Akcja jej ograniczała się do ratowania rannych, do których jeszcze dojść można było. Rezultaty katastrofy, jak już zaznaczyliśmy na początku, były wstrząsające. Ofiary ludzkie bardzo liczne. Straty materialne wyniosły zgórz 12 milionów dolarów.

Dość należy, iż mimo wszystko Londyn miał szczęście. Pastwa eksplozji i płomieni padło „tylko” 12 fabryk, nie licząc domów prywatnych. Tymczasem w Silvertown znajdowało się znacznie więcej fabryk i składów amunicyjnych. Całe szczęście, iż nie stanowiły one jednego kompleksu budynków, a były stosunkowo rozrzucone. Trudno sobie wprost wyobrazić, jakie rozmiary przybrałaby katastrofa, gdyby wszystkie bez wyjątku fabryki eksplodowały. Jak twierdzą znawcy, wyleciałby wtedy w powietrze cały Londyn, ku radości tych, którzy do tego zmierzali, o ile, rzecz prosta, katastrofa w Silvertown spowodowała złośliwa ręka, a nie przypadek.

NEW.

UŚMIECHY I UŚMIESZKI.

Mój przyjaciel Wiktorok

Jak wszyscy ludzie „nikczemnego” wzrostu, z zaciętym panem Michałem Wołodjowskim na czele, jest mój przyjaciel Wiktorok człowiekiem czupurynym i zapalczywym. Taki sobie maleńki, ale ważniutki. Każdy drobniak wprowadza go w stan wrzenia. O ile posprzecz się ze mną, to jeszcze pół biedy. On wścieka się tam na dole, a ja w górę nie zwracam na to uwagi. Gorzej czują się ludzie, którym dorasta do piersi. Z Wiktorkiem nie ma żartów.

Jak się do czegoś przyczepi, „nie nie poradzisz” — mówiąc po wileńsku. Niczem kwiatek do kożucha.

Rok temu wracał z redakcji, jak codziennie o świcie. O tej porze dozorecy domowi zajęci są uprzężaniem ulic. Odpowiednie rozporządzenie starostwa każe polewać ulice przed tym zabiegami. Oczywiście dozorecy nie lubią stosować się do tych przepisów. Zirytowany Wiktorok zwrócił się z miejsca do królującego nad tumanami kurzu policjanta.

— Czy przyjmiesz panu — spytał z gryzącą ironją — tkwić nosem w tumanach kurzu?

— Co to pana obchodzi? — spytał uprzejmie policjant.

— Nic mnie pański nos nie obchodzi, dbam wyłącznie o mój własny — odparł pyszatkowato Wiktorok i odszedł.

Posterunkowy uznał tę krótką wymianę zdań za zakłócenie spokoju publicznego i sporządził pięknie zredagowane doniesienie.

Wiktorok szalał w roli obwinionego. P. starosta zbadawszy całą sprawę, przypomniał odpowiednie rozporządzenie o skrapianiu, ukarał policjanta i wymierzył Wiktorokowi 100 procent satysfakcji.

W tym roku Wiktorok spotyka tu samą przegoda. Kurz, który innym bez większej szkody sięga do pępka, codziennie zasypuje rękami oczyma przyjacielowi. Oczywiście znowu awantura, Wiktorok się skarży, Wiktorok narzeka, gardłuje, denerwuje się...

Władza wzięła się nareszcie na sposób. Codziennie o świcie chodnik między redakcją, a mieszkaniem Wiktoroka jest starannie skropiony wodą.

Zmierzyłem krokami tę odległość. Dokładnie 167 kroków.

Wel.

Pokaz psów myśliwskich.

W Wilanowie odbył się w obecności przedstawicieli władz pokaz polowy psów myśliwskich rasy angielskiej.

Na zdjęciu psy - myśliwskie u startu. U góry — premjowany pies p. Kamińskiego „Eros”.

miętnością”... tego nie usprawiedliwi za den traktat specjalnej moralności i dziwacznej etyki, którą p. Alberti wygłasza w przydługich wywodach robiąc ze swej bohaterki ideał bojowniczkę. Dobre w tej książce jest tylko to, co autorka zaobserwowała z bliskiego otoczenia, przeprowadzenie teorii zupełnie się nie udało.

Inaczej, chociaż od strony równie in tymnej, ale daleko subtelniej, prościej i kulturalniej, ujmuję swój temat p. H. Boguszewska, w swej książce „Cale życie Sabiny”. Niezwykła to książka. Nigdy chyba nie połączono większej prostoty i przeciętności treści, z tak wysoką formą literacką i to w taki sposób, że tej literackości się nie czuje. Bo wszystko za siebie mówi, każdy drobny, mimochodem potrącony szczegół, artyzm pierwszej klasy, oszczędność słowa, skondensowanie treści, obrazy, czasami w kilku zdaniach opisana sytuacja, przenika w głąb duszy czytelnika i każe się wzruszać tajemnicami życia jednego człowieka,

jakięś, wcale nie nadzwyczajnej Sabiny. Przytem forma tej opowieści, jest po myślem zupełnie nowym, niespotykanym i przez swą oryginalność dodaję cym zainteresowania treścią. Tem bardziej, że forma ta jest trafna, jest wielostronnem oświetleniem życia, które nawet gdy nie niezwykłego nie zawiera, jest zawsze pełne potężnych cierpień i silnych radości. Sabina wychodzi od do kłora z wyrokiem śmierci, umiera sobie powoli, dyskretnie, leżąc w domu siostry, oloczaua dobrą opieką i mając cały czas dla siebie, przemyśliwa swoje życie od początku i kategorjami: według sukien, mieszkań, służących, książek, zabaw i zajęć, wreszcie poranków... Autorka wynajduje w tej retrospekcji nadzwyczajne efekty. Prostu odkrywa każdej z nas, każdemu może, jaką rolę odegrają martwe przedmioty w naszym szczęściu i nieszczęściu, jak utrwalają chwile naszego życia, jak się to spleta i rozplata, jak w nas wrastają np książki i my w mieszkania, jak uweselają suknie i martwią smutne poranki. W dodat-

ku, ponieważ Sabina wygląda że ma jakie 45—50 lat, więc sięga dzieciństwem w pradawne czasy przedwojenne i to ma wdzięk stylizowanej epoki. Niezmier nie subtelnie zaznaczony stosunek do najbliższej rodziny, pefen drobnych muśnięć, nasiąknięty prawdą. Jak nurt płynie to życie przed nami widziane w skrócie jednego tomu, a wszystko się dało wypowiedzieć, dostatecznie, o wiele ciekawiej w tej skondensowanej formie, niż w rozwlekłych, tasiemcowych „kronikach niechcicowych”. Sabina nie nudzi i nie nuży, bo opowiada o sobie tylko istotną treść swego życia, jego sens, jego niemożliwości tragiczne i małe radości... To piękna mądra i doskonała napisana książka. Wspaniale rozwiniął się społeczny talent Boguszewskiej, po jej opowiadaniach z przedmiesć „Cale życie Sabiny” to wielki rzut naprzód.

Hel. Romer.

Przed wyborami do Rady Miejskiej

103.000 WYBORCÓW W WILNIE.

Trwające od szeregu dni prace przy sporządzaniu spisów wyborców zostały już definitywnie ukończone. Wilno liczy ściśle 103.000 osób, uprawnionych do głosowania. Spisy w najbliższym czasie zostaną przesłane do Głównej Komisji Wyborczej i Komisji okręgowych.

Personel zaangażowany ad hoc przez miasto dla dokonania spisu, wobec wypełnienia zakreślonego zadania, zostanie z dniem dzisiejszym zwolniony. Ogółem przy sporządzeniu spisów znalazło w magistracie zatrudnienie około 70 osób.

GDZIE BĘDZIE URZĘDOWAĆ GŁÓWNA KOMISJA WYBORCZA?

Główna Komisja Wyborcza nie ustaliła jeszcze ostatecznie lokalu, w którym ma rozpocząć stałe urzędowanie. Początkowo, jak wiadomo, wybrano na ten cel lokal magistratu, następnie jednak wyłonili się projekt przeniesienia się do gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej. Obecnie, jak się dowiadujemy, stała się aktualna znowu koncepcja urzędowania w lokalu zarządu miejskiego. Kwestja ta definitywnie zdecydowana zostanie w dniach najbliższych.

W UGRUPOWANIACH OPOZYCYJNYCH.

We wszystkich ugrupowaniach widać już gorączkową pracę przygotowawczą do akcji agitacyjnej. Szczególną żywotność przejawia endecja i P. P. S. Każde z tych ugrupowań odbywa wewnętrzne narady nad ustaleniem ogólnej taktyki wyborczej. Jak już pisaliśmy, endecja wysuwa swe ulubione hasła rzekomej obrony samorządu przed Żydami, przykrywając się jednocześnie płaszczkiem katolicyzmu.

P. P. S. zmierza w dwóch kierunkach: liczy na rzesze robotnicze na peryferjach miasta i częściowo na pracującą inteligencję w śródmieściu. Stosownie do tego ma skonstruować swe listy kandydatów. Wpływy jednak P. P. S. są bardzo nikłe i zdaje się, że sami przewodzący nie wierzą w jakiś większy sukces.

To samo można powiedzieć o endecji, która dużo nadrabia tupetem.

ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW MIEJSKICH A WYBORY.

Jak już donosiliśmy, Związek Pracowników Miejskich, który zarówno pod

względem ideowym, jak i ilościowym jest organizacją bardzo silną i skonsolidowaną — zgłosił swój akces do Bloku Gospodarczego Odrodzenia Wilna. — Związek łącznie z rodzinami wyborców rozporządza przeszło 2000 głosami. Jak zdołaliśmy się dowiedzieć Związek zamierza wysunąć swoich kandydatów w

Sprawa Jednolitego bloku żydowskiego nadal otwarta,

Rokowania ze Związkiem Kupców w sprawie ponownego wstąpienia do Bloku trwały wczoraj znowu przez cały dzień. Związek Kupców zrezygnował już z niektórych swoich żądań, przedewszystkiem z postulatu ogłoszenia nazwisk kandydatów do R. M. poszczególnych ugrupowań. Związek wyraził też zgodę poddać się w przyszłej Radzie Miejskiej wszystkim uchwałom większości w sprawach narodowych i kulturalnych, trzymając się jednak prawa żądania wolnej ręki w sprawach gospodarczych. Związek Kupców utrzymuje, że w spra-

wsobach prezydenta d-ra Maleszewskiego, wice-prezydenta inż. Jensa, p. Teodora Nagurskiego oraz dwóch przedstawicieli rzesz robotniczych.

Stanowisko rzesz pracowniczych samorządu jest najzupełniej solidarne. — Idą oni do wyborów pod kątem widzenia gospodarczych interesów miasta.

wach gospodarczych istnieje rozbieżność interesów pomiędzy nim a innymi ugrupowaniami, szczególnie niektórymi, politycznymi i że w tych sprawach nie może uznać zasady większości, której musiałby się podporządkować.

Komisje finansowa, organizacyjna i młodzieżowa bloku oraz prezydium odbyły wczoraj wieczorem posiedzenia, na których omawiano sprawy techniczno-wyborcze. Poza tem stała na porządku dziennym prezydium sprawa żądań Zw. Kupców.

KURJER SPORTOWY

II Lot północno wschodniej Polski.

Trwają obecnie przygotowania techniczne do drugiego lotu północno — wschodniej Polski.

Zjazd komitowy rozpocznie się w sobotę na Porubanku. Udział w zawodach biorą prawie wszystkie Aerokluby Polskie. Najwięcej zawodników zgłosił Aeroklub Warszawski, który w roku ubiegłym zdobył nagrodę przechodnią magistratu wileńskiego. Indywidualnie wygrał wówczas Stefan Iwanowski, który w tym roku również został zgłoszony do zawodów.

Właściwy lot rozpocznie się w niedzielę dnia 20 bm. Lot okrężny liczy około 600 klm. Ogółem w zawodach weźmie udział około 10 samolotów.

W drugim dniu Zielonych Świątek w poniedziałek, odbędą się popisy lotnicze jak: przymusowe lądowanie, poświęcenie szybowców, sztafeta lotniczo-samochodowo-motocyklowa i puszczanie próbnymi baloników oraz inne. W dniu tym na lotnisko na Porubanku

uruchomiona zostanie specjalna komunikacja autobusowa i kolejowa. Popisy rozpoczną się o godz. 14-ej. Ciekawsze momenty zawodów transmitowane będą przez radio.

Ważne dla sportowców.

Jak się dowiadujemy znane na całym kontynencie motocykle Raleigh otrzymała wileńska firma Sz. Rudomiński. Zawalna 28 wyłączenie sprzedaży na Województwo Wileńskie.

Jednocześnie zaznaczamy, iż pomimo nowego cła firma Raleigh celem wprowadzenia swej marki liczy stare cło.

Nowej placówce życzymy powodzenia.

Osiedzlesięciu wioślarzy popłynę do Berlina.

Została już ostatecznie zamknięta lista zgłoszeń wioślarzy, którzy pojedą na wycieczkę wioślarską dookoła Berlina. Na wycieczkę zgłosiło się ogółem 80 sportowców, którzy reprezentują 15 klubów polskich z Wilna nikt się nie zgłosił.

Wyjazd z Polski nastąpi 8 czerwca, a trwać będzie 10 dni. Wycieczkę prowadzi inż. A. Loth.

Prawnicy grają w koszykówkę.

Kierownictwo Sportowe Klubu Prawników zawiadamia, że na terenie nowootwartego ogrodu sportowego klubu przystępuje do uruchomienia kursów gier sportowych (koszykówka i siatkówka) oraz nauki gry w tenisa dla początkujących.

Ćwiczenia obu kursów są projektowane trzy razy tygodniowo w godzinach popołudniowych.

Z Legjonu Młodych.

Obchód 8 rocznicy przewrotu majowego. W ósmą rocznicę przewrotu majowego Okręg Wileński Legjonu Młodych urządził w niedzielę dnia 13 maja uroczystą akademię przy przepelnionej sali, na program której złożyło się: słuchanie kandydatów, przemówienia leg. Karasia, Komendanta Okręgu oraz leg. Malca, którego przemówienie o zasługach Wodza Narodu przyjęto rzeszami oklaskami, poczem odśpiewano Pierwszą Brygadę.

Następnie leg. Sidorkiewicz wygłosił referat p. t. „Stosunek Legjonu Młodych do Żydów”. Po referacie odbyła się ożywiona dyskusja przy wielkim zainteresowaniu legionistów i gości.

Zakończenie V-go Kursu Kandydackiego. W niedzielę dnia 13 maja r. b. odbyło się zakończenie V-go Kursu Kandydackiego Obwodu Wilno—Miasto.

Słuchanie złożyło około 40 legionistów. Odebrał je komendant Okręgu leg. Karas. Wyrobień ideologiczne kandydatów wzorowe.

Seminarjum 1-sze. Komenda Obwodu Wilno Miasto zawiadamia leg. leg. iż najbliższy wykład na seminarjum 1-em, odbędzie się w czwartek 17 b. m. o godz. 19-ej. Punktualność obowiązkowa.

Uwadze Sympatyków. Komenda Obwodu Wilno—Miasto podaje do wiadomości wszystkich sympatyków iż przyjęcia na VI-ty kurs Kandydacki już rozpoczęte i odbywają się codziennie w godz. 17—19 w lokalu Komendy przy ul. Królewskiej 5—22.

Zawody lekkoatletyczne 'Ogniska K. P. W.

W najbliższą niedzielę odbędą się na Stadionie Ośrodka W. F. zawody lekkoatletyczne zawodników Ogniska, którzy walczyć będą z lekkoatletami Pruszkowa.

Zawody rozpoczną się o godz. 11. — Program jest ułożony bardzo interesująco, to też należy przypuszczać, że mecz cieszyć się będzie powodzeniem.

Wszyscy lekkoatleci Ogniska proszą ni są o konieczne przybycie na stadion na godz. 10, gdyż zawody te mieć będą jednocześnie charakter eliminacji przed czekającymi imprezami zawodników wileńskiego K. P. W.

Kary graczy piłkarskich.

Na ostatnim zebraniu Wydziału Gier i Dyscypliny Wł. Okr. Zw. P. Nożnej zapadło cały szereg ciekawych uchwał. Rozłożono po pierwszej terminarz drugiej tury rozgrywek piłkarskich o mistrzostwo okręgu. Tura rozpoczyna się 16 czerwca, a kończy się 5 sierpnia meczem Drukarz — Z. A. K. S.

Na zebraniu ukarano szereg graczy za niewłaściwe zachowanie się na boisku. Kara spotkała aż 8 piłkarzy. Największą karę wymierzono Zlenowiczowi i Prużanowi. Kara sęga 3 miesięcy, początek 15 maja. Ze znanych piłkarzy ukarano tygodniowo zawleśzeniem Rywkinda, Kamińskiego, Gaszłowa, Andrzejewskiego i innych.

Jak nas informują — wiceprezes Wł. O. Z. P. N. dyr. Biernacki zamierza poddać się do dymisji ze względu na brak czasu, który nie pozwala mu poświęcić się piłkarstwu wileńskiemu.

Podniesienie bandery w Yacht klubie oficerskim.

W ub. niedzielę na Przystani Oficerskiej Yacht Klubu w Warszawie odbyła się w obecności Pana Prezydenta Rzplitej i członków rządu uroczystość otwarcia sezonu. Po podniesieniu bandery odbył się chrzest nowych 10 łodzi, 4 motorówek i 6 yachtów. Na górnym zdjęciu—

Pan Prezydent Rzplitej, członkowie rządu i zaproszeni goście na uroczystości podniesienia bandery; u dołu — Pan Minister Spraw Zagranicznych Beck prowadzi motorówkę, którą jadą p. premier Jędrzejewicz, min. W. Jędrzejewicz i marszałek Sejmu Świtalski.

Świeta za pasem! — kup wodek, likierow i win krajowych! Rektyfikacji Warszawskiej!

Cyklon nad pow. baranowickim.

Powywracane domy. Zniszczone zasiewy. Grad zabił 20 owiec.

W dniu 14 b. m. na terenie gmin pow. baranowickiego, położonych w rejonie szosy brzeskiej, pomiędzy godz. 16 a 17 przeszedł cyklon, połączony z gradem, wyrządzając wielkie szkody.

Według dotychczasowych prowizorycznych obliczeń szkody są następujące: na terenie gminy niedźwiedzickiej zniszczone zostały zasiewy w 40%, w samych Niedźwiedzicach zniszczonych 14 stodół.

Na terenie gminy dobromyślskiej zniszczone zostały zasiewy (jesienne) wsi Chławinie, maj. Hrudopol, os. Johalin i częściowo wsi Dobromyśl i Sielee, oraz zabudowania gospodarcze. We wsi Ostrów teje gminy cyklon zniszczył 7 stodół, z 8 stodół zerwał dachy, z cerkwi zerwane zostały dwie wieże, zniszczone zostały dwa ogrody owocowe i zasiewy, pozatem w szeregu wsi teje gmi-

ny zniszczone zostały i uszkodzone zabudowania i zasiewy.

W pobliżu Mysłoboża gm. lachowieckiej został zerwany most. Wielkie szkody cyklon wyrządził w lasach, jak również znaczna ilość drzew przydrożnych i słupów telegraficznych została powywracana.

O sile cyklonu i wielkości gradu może świadczyć fakt, że w pobliżu wsi Kulik grad wybił 20 owiec znajdujących się na pastwisku, oraz o kilkadziesiąt metrów były odrzucane połamane drzewa. Straty są olbrzymie.

W dniu 14 b. m. o godz. 17 podczas przechodzącej burzy od uderzenia pioruna została zabita w swoim mieszkaniu Zulowiczowa Antonina, lat 50, ze wsi Zalesie gm. Wolna. pow. baranowickiego.

Pożary.

W kol. Turki — Nowe, gm. porpliskiej na strychu domu, należącego do Bogdanowej Pelagji powstał pożar, który po szybkim rozszerzeniu się strawił doszczętnie dom mieszkalny wraz z całym urządzeniem i zabudowaniami gospodarczymi. Straty wynoszą 1000 zł.

Olbrzymi pożar w Królewsczyźnie, naskutek którego spłonęło w dniu 14 bm. 4 domy mieszkalne, 8 zabudowań gospodarczych wyrządził strat na ogólną sumę 25,900 zł. Straty ponieśli: Hlrsz Rajchelson, Stefan Juchowicz, Abel Glnzburg.

Komunikacja autobusowa w Polsce.

Według ostatnich danych ministerstwa komunikacji, w roku ubiegłym istniało na terenie całej Polski 1.009 międzymiastowych linii komunikacji autobusowej, w tem 552 linie w województwach centralnych, 198 w zachodnich, 166 w południowych i 93 we wschodnich.

Liczba przedsiębiorstw autobusowych wynosiła 1.144, z czego 647 w województwach centralnych, 227 w południowych, 154 w zachodnich i 112 we wschodnich.

Przedsiębiorstwa te posiadały 1.740 autobusów, z których 972 przypada na województwa centralne, 321 na zachodnie, 278 na południowe, oraz 170 na wschodnie.

Długość dróg, po których kursowały autobusy, wynosiła 20.970 kilometrów.

Zaczarowany flet w pysku osła.

Miguel Ibarros miał osła. Dopiekała mu nie dza w rodzinnej włości andaluzyjskiej. Wywędrował więc pewnego pięknego poranku z Hiszpanii i udał się w długą, uciążliwą podróż per pedes wraz ze swym czworonożnym przyjacielem. Po długiej wędrówce dotarł wreszcie do Paryża. Tutaj tułał się po przedmieściach, aż wreszcie pewnego dnia wynurzył się w dzielnicy lańskie. Ale nie sam, w towarzystwie nieodstępnie klapoucha, który trzymał w pysku — flet. I o dziwo! — osioł grał na flecie, wydumkiwał zeń najweselejsze twestopy, bostony, a Ibarros przy akompaniowaniu osłej muzyki pokazywał sztuki prestyżystyczne, manipulując nożami, kulami, telerami. Ludź paryski biegł tłumnie za oryginalną parą, podziwiając osła, który gra na flecie.

Weale dobrze wiodło się teraz pomyslowemu Hiszpanowi; zebrał sporo grosza za swe występy uliczne i podwózkowe, a wreszcie zaangażował go cyrk, w programie którego osioł grający na flecie stanowił niemałą atrakcję. Zdawało się, że karjera człowieka i osła jest już moeno ugruntowana na bruku paryskim.

Ale los bywa często złośliwy. Jednemu z widzów coś się niepodobalo w produkcjach Ibarrosa. Podkradł się niezauważony do osła i wyjął mu flet z pyska. O dziwo! — Fletu nie było, a osioł wciąż grał. Zrobił się skandal i w rezultacie okazało się, iż Ibarros był zrycznym brzechomowem.

Skończyła się jego karjera, gdyż z cyrku wyrzucono go sromotnie na ulicę.

Prezydent U. S. A. i jego pies.

Prezydent Roosevelt jest posiadaczem psa owczarka alzackiego, wabiącego się Major. Major jest zdecydowanym demokratą; nie lubi do stojników, wizytujących jego pana i rzuca się na nich, odnosi się natomiast przyjacielsko do zwykłych śmiertelników. Sympatje i antypatje Majora odbiły się na premierze Kanady, mr. Bennećcie, który złożył wizytę w Białym Domu. Major rzucił się nań i oderwał mu kawał spodni.

Prezydent musiał zastosować wobec Majora represje; nakazał wydaląc go z Białego Domu. Ale że Roosevelt przywłaszczony jest do swego psa, polecił więc odwiedzić go do swej siedziby prywatnej.

Pełna tabela wygranych w 8-m dniu ciągnięcia 4 klasy 29-ej Polskiej Loterii Klasowej

GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 50.000 na Nr. 24.882.

Zł. 10.000 na Nr. 77.240.

Po Zł. 5.000 na Nr.Nr. 11.344 57203 92065 100392 137143 160822.

Po Zł. 2.000 na Nr.Nr. 4000 4514 7806 8394 23999 53772 54733 61681 65505 73659 87256 94789 107485 106488 111946 113708 116813 121883 139237 148315 144822 157868 159529 160966.

Po Zł. 1.000 na Nr.Nr. 13800 15684 26927 27193 29750 26840 42672 50631 51619 53628 54523 62262 72364 81661 86683 94014 96917 100950 104965 109965 107710 110229 113391 137298 145319 150871 151187 155180 158704.

Złotych 15.000 na n-ry: 3865 138923 144640

Złotych 10.000 na n-ry: 47839 47357

Złotych 5.000 na n-ry: 14170 39939 48515 52114 89127 91936 100249 105392 160377

Złotych 2.000 na n-ry: 2505 3574 22249 31682 45523 66110 50597 81558 105833 107091 116076 129134

Złotych 1.000 na n-ry: 9408 18218 17556 20788 22678 22585 21336 27086 32372 37059 41754 43980 54806 55751 63887 66102 67338 69125 72983 73901 85560 89082 97464 100387 111960 115620 119405 118340 122770 127270 128159 130674 133807 144081 144911 145531 158264 160074 165958

40 58 964 163030 33 261 364 596 727 812 972 164009 70 106 281 464 680 803 47 96 165030 259 60 413 78 514 807 166241 49 376 418 51 715 817 68 86 934 49 167019 295 403 758 852 942 168163 282 307 610 92 94 770 918 169002 41 123 89 515 608 31 789 950 55 84 94.

III-cie ciągnięcie

22 62 408 908 39 1360 998 2180 502 76 836 76 3123 74 282 83 607 789 824 4192 346 48 471 564 629 5125 42 264 878 6056 181 307 493 639 708 59 80 7350 721 8835 78 936 44 9052 215 721 10045 161 900 11 11350 433 61 536 695 853 12330 473 659 13442 617 14143 95 320 454 511 53 842 56 15120 48 228 326 455 550 16161 69 733 17378 649 864 18199 533 19002 162 614 855 20210 618 21560 821 22289 345 23048 387 519 746 849 925 24031 295 736 831 89 25013 26497 684 776 997 27060 124 583 626 56 731 89 28050 107 339 82 425 657 911 26 29208 889

30015 320 31 706 13 78 32093 317 753 890 33037 237 59 592 841 34332 35048 93 523 706 36027 116 257 62 639 37129 939 38073 104 393 819 990 39567 616

40140 825 78 41372 447 551 80 42097 43271 330 540 753 808 33 35 38 44127 74 98 45291 318 422 72 852 46312 504 744 824 47347 61 461 601 48160 310 614 77 49009 272 376 593 848 50064 110 99 308 750 990 51045 132 395 434 734 895 52022 151 60 414 73 79 720 969 98 53054 138 95 301 820 54141 575 55146 72 372 483 532 716 896 56452 924 57253 582 857 82 954 58014 351 401 731 59019 204 855 60093 379 61300 400 960 80 94 62305 475 81 651 63073 225 475 54791 886 65181 314 17 66234 364 446 967 67278 500 88178 69119 579 689 828 70194 446 607 36 85 773 853 71119 36 406 759 72117 55 877 80 73245 507 819 74314 492 897 75024 606 76539 602 77 791 78337 79430 529 830 950.

80076 219 81051 406 82227 99 315 459 855 83 707 83084 866 84023 24 51 154 414 853 984 85075 314 683 86418 916 87334 850 923 88019 311 16 57 719 848 936 51 89 89407 92 762. 90510 839 91130 652 872 92169 424 88 525 78 83 991 93027 73 534 708 890 94031 146 311 436 567 731 962 95545 969 96051 251 358 720 879 977 97753 78 98269 332 614 99086 140 248 335 65 511 666 936.

100177 515 538 796 101082 332 692 755 926 92 102518 605 59 970 103099 889 391 70 104397 694 105653 93 955 106591 680 756 64 968 107258 756 108014 439 557 936 109040 202 523 807 16.

110072 455 592 761 111143 791 112394 564 607 721 854 113591 616 17 870 114060 85 216 43 670 722 895 908 53 115893 116195 386 724 86 117355 449 568 118138 310 868 986 119530 64 804 994 120103 280 82 420 977 121090 150 51 606 939 122345 123317 566 85 689 90 769 124019 501 881 924 125014 75 757 63 972 87 126074 652 811 973 127200 465 128614 68 129098 147 237 78 89 452 511 301.

130114 637 754 131149 53 397 132087 97 177 819 133052 479 732 134195 385 572 648 722 81 966 91 135033 273 979 136000 227 453 599 778 138512 139399. 140154 473 685 724 810 141016 250 690 142470 81 673 790 810 143361 438 828 144013 134 536 620 731 145272 624 912 146326 768 930 147585 148073 899 926 149198 402 671 837 951 62. 150245 341 500 780 151144 60 367 544 152037 576 153101 200 154122 284 551 87 656 76 795 155685 87 95 784 840 156601 93 157071 84 108 500 158671 955 159354 560 844.

160284 524 78 996 161471 613 771 99 858 905 162067 370 532 851 962 163486 739 848 976 164057 77 167 525 619 69 165238 326 400 964 93 166642 930 167220 38 349 846 168174 301 489 875 911 169032 641 90 798 888 949 53.

IV-te ciągnięcie

7 396 623 794 1008 115 215 390 2366 414 577 648 88 994 3096 210 4016 268 415 42 66 714 894 5233 420 532 6362 801 961 7244 623 836 992 8094 750 9686 974.

10155 78 259 74 480 569 743 854 11024 173 462 811 927 12529 685 13104 290 639 720 860 14038 134 214 42 748 832 911 15132 219 384 623 865 931 16409

14 566 715 16 17158 259 509 658 18506 76 640 933 19010 55 531 56 667 707 966 96.

20319 667 749 21037 693 84 657 709 16 40 803 56 978 91 22640 79 809 962 23077 99 484 627 24068 954 25015 48 246 698 740 84 26161 429 636 99 805 940 60 27196 201 359 523 55 28169 289 953 29003 107 391 680 795 872.

30406 736 76 31347 562 32003 27 56 112 233 64 622 857 61 969 33329 97 587 747 53 953 34163 213 38 301 621 772 815 35179 522 768 36022 138 420 685 37226 46 304.

38128 327 619 39040 43 188 601 949 40311 422 54 614 21 36 707 984 41058 297 561 749 816 42067 269 432 856 928 43136 212 52 318 443 592 621 26 845 94 44071 150 226 410 765 879 45295 483 927 46052 197 371 411 413 510 52 47269 347 638 48154 99 444 700 82 806 49129 232 53 54 625 985 50392 792 832 51056 160 217 59 68 509 20 30 616 820 52566 654 759 53048 93 147 620 39 874 966 54048 136 294 326 53 462 857 975 55071 112 331 85 576 686 707 25 932 56105 47 457 536 77 797 897 57100 379 611 821 948 61 58774 946 59184 350 643 823 60138 214 331 402 38 67265 89 520 670 96 947 62033 34 100 23 71 224 65 411 784 911 33 46 63089 281 92 486 571 990 64054 329 707 891 981 85 65403 876 66102 7 76 405 37 604 84 874 83 67772 68050 91 347 645 941 69005 90 113 374 567 660 70101 15 59 475 79 558 70 945 71006 192 320 453 679 902 3 31 72091 183 208 627 62 744 73086 501 27 619 34 834 81 93 930 74106 72 423 625 70 81 891 75873 935

76009 278 380 77004 63 107 271 315 506 605 899 78491 829 950 80154 81322 418 530 654 69 754 79068 241 875 958 55 64 73 843 927 82298 656 773 801 83738 84108 45 57 264 479 517 85213 36 449 636 86129 70 72 359 49 426 501 755 88 981 87475 503 711 88009 510 52 59 87 89264 446 62 605 57 923

90406 625 800 20 91496 577 668 709 815 30 85 92176 200 72 475 93396 630 714 15 78 821 73 970 94023 56 408 898 907 43 95215 449 72 626 814 915 96086 342 511 882 97000 148 69 473 509 781 861 98024 514 790 99077 157 418 859 961

100154 304 794 849 101000 408 502 667 91 830 954 102096 411 46 695 842 103348 520 927 104061 382 404 9 43 724 51 105343 444 668 755 106169 107001 332 108019 167 81 642 109544 683 707. 110069 107 463 542 726 111099 406 528 112210 33 57 419 634 771 113699 750 889 920.

114124 504 817 115111 378 992 116073 486 95 576 99 664 853 117065 83 95 305 10 18 431 685 118075 160 95 373 481 526 630 97 890 119532 662 83 760 120113 515 702 841 74 997 121313 122239 62 33 5512 663 940 123234 567 817 39 55 124134 213 29 48 320 474 97 598 756 832 125106 270 315 688 880 976 126045 380 616 864 127341 490 736 50 128225 576 129081 149 349 727 953 130017 36 276 370 93 479 688 131445 132116 461 979 133066 103 317 560 63 883 134025 92 472 726 135571 136259 397 587 693 904 137061 295 360 581 138066 111 243 823 139123 234 303 549 69 849

140368 698 141805 142127 34 573 982 143111 326 426 506 649 144066 465 820 911 145083 252 303 403 857 146748 875 936 147124 255 407 20 29 502 95 636 45 771 92 148259 478 721 854 149383 97 718 150180 279 427 608 61 700 859 931 151007 97 177 396 446 504 520

152323 555 153144 553 154040 336 475 693 839 155225 508 645 816 156089 245 353 781 827 157033 115 537 771 901 158114 94 227 315 522 605 797 859 159271 602.

160044 86 806 161027 250 717 162099 497 690 761 65 91 163229 63 543 80 734 63 932 75 164051 196 99 438 676 737 815 20 32 165018 75 156 287 682 166140 254 323 167030 154 218 35 304 529 168143 61 72 514 621 26 769 914 58 89 169220 661 86 734 59 839 991.

Przerwa obładowa. („New Yorker”)

Letnisko do wynajęcia nad brzegiem jeziora w Trokach.
Tamże nieduży DOM do sprzedania.
Dowiedzieć się — Sierakowskiego 12, m. 6

Letnisko blisko Wilna, las, rzeka, łożyska. Ładna miejscowość, w maju i czerwcu duże niżki. Informacje: Jagiellońska 9-13.

LETNISKO na 7-ym kilometrze od Wilna przy szosie Niemcewiczkiej, w Kolonii Magistrackiej ul. Zwyczajców Nr. 9. — Mieszkania składające się z 3, 4 i 5 pokoi, lub pokoje pojedyncze z całodziennym utrzymaniem. Garaż i stajnia. O warunkach dowiedzieć się w kuchni B. Sztralla, ul. Mickiewicza, róg Tatarskiej

TANIO do sprzedania 8-miesięczna gończyca po wylęciu. Biały żużel. Nr. 3

Sprzedaje się astrolabja i inne instrumenta miernicze. Trocka 17-1. Oglądać od 3-4.

DRUKARNIA INTROLIGATORNIA „ZNICZ”
Wilno, ul. Biskupia 4, Telefon 3-40
Dzieła książkowe, książki dla urzędów, bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty drukarskie WYKONYWA — PUNKTUALNIE — TANIO i SOLIDNIE

I i II-gie ciągnięcie

36 216 389 403 513 32 630 1052 420 80 202 892 2124 293 303 39 46 94 546 712 18 34 838 39 950 3520 844 59 954 4020 27 116 51 315 405 664 748 64 845 5033 68 155 280 482 90 639 58 850 6037 47 98 232 520 791 98 822 41 914 15 49 7009 106 205 321 404 94 565 66 647 82 700 82 805 50 51 8053 71 109 451 570 636 47 946 89 9637 78 808

10022 341 897 989 11031 163 67 74 272 443 579 99 631 37 737 820 951 12121 410 615 18 93 747 969 130001 82 317 43 55 95 224 56 437 536 706 58 86 924 14090 129 328 922 15355 69 408 99 500 735 93 828 71 77 16228 325 30 441 527 29 61 81 648 747 83 940 92 17025 144 92 95 401 56 524 49 642 81 729 44 67 307 18038 144 83 236 60 95 319 463 623 729 832 82 919 19046 66 426 592 622 48 87 718 46 853 54

10359 572 764 862 973 21083 171 558 759 76 883 87 91 22014 389 420 567 607 16 23447 573 623 710 916 24406 95 615 903 25137 221 40 363 608 706 75 813 45 26123 201 62 84 343 73 511 617 50 750 55 27188 214 42 56

Wiadomości gospodarcze

Garncarstwo i kamieniarstwo

muszą udoskonalić swe warsztaty.

Wczoraj omówiliśmy bolączki rzemieślników naszych ziem wogóle. Skolei należy teraz wskazać na braki w poszczególnych zawodach. Dane będziemy czekali z referatu dyrektora Izby Rzemieślniczej p. Młynarczyka, wygłoszonego na II konferencji w sprawie opracowania ogólnego planu podniesienia gospodarczego Wileńszczyzny.

GARNCARSTWO.

Liczy na terenie ziem naszych warsztatów. Widoki na pomyślny rozwój produkcji garncarskiej są jak dotychczas małe.

Garncarze nie mogą produkować wyrobów ceramicznych artystycznych, poszukiwanych przez odbiorcę zamiejscowego, ponieważ nie posiadają taniej szlachetnej glinki, pochodzenia miejscowego. Surowiec, potrzebny dla wyrobów artystycznych, sprowadzany jest obecnie z Krakowa i Opoczna w cenie po 17 groszy za kilogram. Garncarze nieraz znajdują się w sytuacji bez wyjścia: muszą zrezygnować z rozszerzenia zakładów, ze zdobywania rynku zamiejscowego i ograniczają produkcję i ambicję do wysokości potrzeb konsumenta miejscowego.

Naprzekład w roku 1933 jedna z firm szwedzkich nadesłała zamówienie z 2-u miesięcznym terminem wykonania. Niestety zamówienie nie zostało przyjęte, ponieważ przy obecnym przystosowaniu warsztatów do produkcji mogło ono być wykonane dopiero po upływie roku.

Otóż istnieje konieczna potrzeba wyznalezienia pokładów glinki szlachetnej na terenie naszych ziem. Są dane, że pokłady takie istnieją na Wileńszczyźnie. Należy tylko przeprowadzić badania geologiczne i udostępnić je dla eksploatacji.

Pozatem w garncarstwie daje się odczuć brak wykwalifikowanego pracownika. Koniecznym więc jest utworzenie szkoły conajmniej trzyletniej, kierowanej przez fachowca, któryby dobrze znał wymagania i właściwości rynków zagranicznych. Należy podkreślić, że zamówienia zagraniczne niejednokrotnie napływały lecz, niestety, nie mogły być przyjęte. Odpowiednio zaś zorganizowana produkcja może zapewnić stały zbył

towarów w lepszym, gatunku zagranicę w bardzo poważnych ilościach.

Koszt podniesienia normalnego typu zakładu garncarskiego, prosperującego obecnie na naszych ziemiach, do poziomu produkcji na rynku zagraniczne wyniesie około 5000 złotych. Wileńszczyzna zaś może wchłonąć całkowicie wyroby 50 podobnych zakładów. Widać z tego jasno że wkład inwestycyjny w istniejące zakłady garncarskie opłaci się całkowicie nawet w wypadku zmiany koniunktury na rynkach zagranicznych

KAMIENIARSTWO

Ma swe centrum w Wilnie. Na 28 warsztatów w województwie — 22 znajdują się w Wilnie.

Kamieniarze trwają uporczywie przy prymitywnej obróbce materiału. Przyczyną tego jest brak kapitałów. Zaledwie jeden warsztat w Wilnie pracuje mechanicznie i posiada szlifiarkę. W innych warsztatach kamienie miejscowe są łupane odręcznie, co zmniejsza ich wartość. Pozatem wobec braku odpowiednich maszyn do piłowania marmuru czy granitu materiał ten sprowadza się w stanie nawpół obrobionym po cenie, oczywiście wyższej.

Istnieje więc konieczna potrzeba sprowadzenia conajmniej jednej maszyny do piłowania kamieni. Kosztuje ona 25 tysięcy złotych. Zakłady kamieniarskie musiałyby sprowadzić ją na wspólny koszt.

(h).

Co robi Fundusz Pracy.

W wyniku podjętej na szeroką skalę akcji inwestycyjnej, mającej na celu zatrudnienie bezrobotnych przy robotach, posiadających duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego całego kraju, przystąpiono do konstrukcji nowej linii kolejowych, dróg wodnych, dróg bitych, do melioracji rolnej, regulacji rzek, elektryfikacji i gazyfikacji, do budowy domów mieszkaniowych, gmachów publicznych, wodociągów i t. p.

W roku budżetowym 1933-34 przeznaczono z Funduszu Pracy ogółem 49.841.000 zł. na roboty inwestycyjne. Mianowicie na koleje 3.631 tys. zł., na drogi wodne — 2.325.000 złotych, na drogi bite i ulice — 13.987.000 zł., na melioracje — 4.771.000 zł., na regulację rzek i odwodnienie terenów miejskich — 3.769.000 zł., na wodociągi i kanalizację — 9.135.000 zł., na elektryfikację i gazyfikację — 4.652.000 zł., na budowle publiczne 4.639.000 zł., na przygotowanie terenów budowlanych i budownictwo mieszkaniowe 2.782.000 złotych i na drobne roboty lokalne — 180.000 złotych.

Zaznaczyć należy, że poza sumami, które wpłynęły na powyższe cele z Funduszu Pracy, w robotach tych zostały zaangażowane poważne sumy z funduszy poszczególnych resortów, jak ministerstwo komunikacji, ministerstwo spraw wojskowych, ministerstwo opieki społecznej, ministerstwo poczt i telegrafów, ministerstwo przemysłu i handlu, ministerstwo spraw wewnętrznych. (Iskra).

Giełda zbożowo-towarowa i Inlarska w Wilnie

z dnia 16 maja 1934 roku.

Za 100 kg. parvtet Wilno.

Ceny transakcyjne: Zyto II standart 12.90—15.10. Mąka pszenna 0000 A luks. 31—32. Mąka żytnia 55% 22—22.50. Mąka żytnia 65% 18.50. Mąka żytnia sitkowa 16.50. Mąka żytnia razowa 16.50.

Ceny orientacyjne: Pšenica zbierana 17.50 19. Jęczmień na kaszę zbierany 14—15. Otręby żytnie 10—10.50. Otręby pszenne młakie 10.75—11.25. Gryka zbierana 18—19. Ziemiaki ładne 4—4.50. Siano 4—4.50.

Len — bez zmian.

W komisarjacie policji.

Przodownik! Więcej chtopie, a wy złapcie go jeszcze raz. Jest to dla was świetne ćwiczenie. („Judge“)

RADJO

WILNO.

CZWARTEK, dnia 17 maja 1934 roku.

7.00: Czas. Gimnastyka. Muzyka. Dzień por. Muzyka. Chwilka gospod. dom. 11.40: Przegląd prasy. 11.50: Utwory muz. cygańskiej (płyty). 11.57: Czas. 12.05: Muzyka popularna (płyty). 12.30: Kom. meteor. 12.35: Poranek szkolny. 14.00: Dzień pol. 14.45: Program dzienny. 14.50: Chwilka strzelecka. 15.00: Hejnał i pieśni. 15.05: Wiad. eksport. i giełda roln. 15.20: Utwory Mozarta (płyty). 15.50: Audycja dla dzieci. 16.20: „Kobieta w obronie przeciwwagowej“ pogad. 16.35: Muzyka lekka. 17.30: „Parlamentaryzm polski“ odczyt. 17.50: „Potrzeby komunikacyjne w Polsce“ odczyt. 18.10: Sluchowisko: „Czwarty do brydża“. 18.50: Program na piątek i rozm. 19.00: „Skrzynka pocztowa Nr. 297“. 19.20: Wil. wiad. kolejowe. 19.25: Odczyt aktualny. 19.40: Wiad. sport. 19.43 Wil. kom. sport. 19.47: Dzień wiecz. 20.00: „Myśli wybrane“. 20.02: Trąbka i capstrzyk. 21.02: Pogad. radiotechniczna. 21.17: Audycja muzyczna. 22.00: Koncert życzeń (płyty). 23.00: Kom. meteor. 23.05: Muzyka taneczna.

WIDOKI RADJOWE

CHÓR DANA W RADJO.

W piątek o godz. 18.10 wystąpi znowu popularny i lubiany chór Dana, który obecnie święci wielkie triumfy nawet poza granicami kraju. Nic więc dziwnego, że koncerty chóru Dana odbywają się zawsze przy wypełnionych salach. Audycja jutrzejsza zgromadzi również przy słuchawkach igłownikach liczne grono wielbicieli, zwłaszcza że program koncertu zawiera szereg nowości z zawsze interesującego programu.

KONCERT SYMFONICZNY.

Piątkowym koncertem symfonicznym w Filharmonii Warszawskiej, który będzie transmitowany o godz. 20 przez wszystkie rozgłośnie dyryguje Otto Klemperer jeden z najwybitniejszych kapelmistrzów dzisiejszych Niemiec. Program koncertu poza siódmą symfonią Beethovena, zawiera błyskotliwą, pełną żywiołowych momentów muzykę Strawińskiego do baletu „Pietruszka“, oraz wspaniałą Toccatę C-dur Bacha w transkrypcji orkiestrowej Weinera.

WIADOMOŚCI O MUZYCE.

Zwracamy uwagę radjosłuchaczy, że w przyszłości niedzielnych poranków symfonicznych, transmitowanych z Filharmonii Warszawskiej, wygłaszane są przez wybitnych specjalistów pogadanki popularne z dziedziny muzyki, w których omawiane są najrozmaitsze zagadnienia. Tak np. w najbliższą niedzielę prof. Roman Chojnacki rozpocznie cykl pogadanek o charakterze dydaktycznym. W pierwszej zajmie się prelegent tematem „Jak powstaje muzyka“.

Przy zepsutym żołądku, zaburzeniach trawienia, zaparciach, wymiotach lub rozwaleniu już jedna szklanka naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa“ działa szybko i dodatnio. Pytajcie się lekarzy.

Najważniejszą spółdzielczą instytucją bankową w Polsce

jest

Centralna Kasa Spółek Rolniczych

istniejąca od roku 1909 i działająca na całym obszarze Rzeczypospolitej.

C. KASA

daje całkowitą pewność zwrotu wkładów i NAJWYŻSZE OPROCENTOWANIE; zużytkowuje wkłady z wielką korzyścią dla interesów kraju, gdyż wspiera kredytem najliczniejszą rzeszę wytwórców — drobnych rolników, a temsamem łagodzi skutki kryzysu rolniczego

SKŁADAJAC SWE OSZCZĘDNOŚCI W CENTRALNEJ KASIE OTRZYMUJEMY NIETYLKO KORZYŚĆ DLA SIEBIE, ALE SŁUŻYMY TAKŻE I SPRAWIE PUBLICZNEJ.

OSZCZĘDZAJ W CENTRALNEJ KASIE!

WILNO, MICKIEWICZA 28, TEL. 13-65.

ataków hysterji, ściany nie mogą przepuszczać nawiązań ani jednego dźwięku i drzwi muszą być szczelnie obite skórą. Jak lekko one się zatrzęsły! A za niemi siedzi pochylony nad kolumnami cyfr van Diemen, porównywa daty i wykreśla ludzi z listy żyjących.

Przeszła przez korytarz, zjechała windą na parter przy okienku kasowym podała zlecenie i spokojnym głosem zażądała przekazania premji ubezpieczeniowej do jej banku.

Było zimno. Niedawno spadł śnieg i przejmujący wiatr wshodni zmiatał go z zamarznętej ziemi i niósł przed sobą jak wirującą zasłonę. Na pobliskim rogu stał sznur taksówek. Elma skierowała się do nich, ale w ostatniej chwili rozmyśliła się i poszła pieszo, walcząc ze wzbierającą zadymką.

Powzięta niezłomne postanowienie wyjazdu do kolonii i to się odbiło nawet zewnątrz: w całej postaci i szczególnie na twarzy z minuty na minutę utrwał się wyraz spokoju i naprężonej energii.

Odzyskała cel, miała przed sobą zadanie, w którym znalazły ujście wszystkie siły i dotąd drżmiąca wola. Chciała działać możliwie prędko, nie tracić czasu, medytując nad drobiazgami. Jeśli tylko Hendrik żył, to musiał się znaleźć teraz w osobliwych i bardzo przykrych warunkach. Każdy dzień był cenny, bo przybliżył spotkanie.

Przedewszystkiem udała się do towarzystwa okrętowego, do którego należał „Malabar“ i zamówiła kabinę. Najbliższy parowiec odchodził do Batawji za dwa dni.

Miała nawet za dużo czasu, by poczynić niezbędne sprawunki. Trzeba było kupić ubrania, przystoso-

wane do tamtejszego klimatu, inne kufrы, niż używane w kraju, moskitjery i wogóle kompletny ekwipunek tropikalny, gdyż wcale nie było pewnem, że Hendrik do tej pory siedzi w Bandjermassin.

W ciągu dwudziestu czterech godzin nie miała czasu wytehnąć, te wszystkie czynności trzymały ją w stałym naprężeniu — a później przyszła reakcja, okropne męczenie, zjawilo się dręczące pytanie, czy całe przedsięwzięcie nie jest raczej — samookłamywaniem, podświadomem dążeniem do zapewnienia pusłki — i znowu owładnęła nią głęboka depresja.

Przemęczona i stępiła weszła po mostku na pokład „Zuidersee“, zupełnie straciła odwagę i nagle zaczęła wątpić w szczerą uczucia do Hendrika.

Gorączkowa atmosfera odjazdu rozproszyła ten nastrój. Na Zuidersee“ było dużo doświadczonych kolonistów i kilka kobiet. Większość powracała z urlopu, spędzonego w ojczyźnie, było też paru nowicjuszy, zdradzających silne zdenerwowanie na długo przed wyruszeniem w drogę; starzy podróżnicy, dla których cała ta jazda nie wróżyła nic oprócz nudów, zaszyli się w sali gier, lub w kacie baru z postanowieniem nie wychodzenia stąd tak długo jak, się tylko da.

Pomiędzy pasażerami biegały dzieci, w przejściach tego pływającego hotelu uwijała się służba okrętowa, ubrana z nienaganną czystością; z głośnie sapaniem pracował parowy kabestan, nieustannie przenosząc bagaż, którego ogromne stopy były złożone na wybrzeżu; kufrы i paki znikły we wnętrzu okrętowym, jak w szachcie kopalni.

Zawyla syrena, strzeliły w górę wąskie promienie białej pary, ściągnięto mostek, wybrzeże zaczęło się powoli oddalać; zwolnione liny, jak długie cienkie

węże, pobiegły za okrętem, plusnęły do zimnej wody i zniknęły w okienkach parowca.

Wkrótce utonął we mgle płaski brzeg przy Hock van Holland, zaszemrały fale morza Północnego, ocierając się o stalowe boki „Zuidersee“. Trzeba było przychylić się przez poręcz, okalającą pokład, by ujrzeć, z jaką szybkością okręt pruje wodę.

Elma Hooge zainstalowała się bardzo prędko. Jej kabina była położona na wysokości pokładu spacerowego, okno wychodziło na korso pływającego hotelu, umeblowanie składało się z szerokiego łóżka mosiężnego, szafy, umywalni i dywanu. Zabawnie i narażenie całkiem bezsensownie wyglądał umieszczony na suficie małego pokoiku olbrzymi wentylator z kołyszącym się w nim dużym propelerem; drugi, mniejszy stał pod mosiężną siatką na stole i zdawało się, z zawzięcią spoglądał na starszego brata.

Centralne ogrzewanie utrzymywało w kabacie przyjemną temperaturę; za parę tygodni, bez opalania powietrze tu będzie tak nagrzane, że obydwa wentylatory, pracując bez przerwy, niewiele pomogą.

Aczkolwiek pokoiik znajdował się prawie na środku parowca, nie słyszało się pracy maszyn. Jednostajnie obracały się potężne turbiny, ustawione na pełny bieg, od czasu do czasu wtórował im mechanizm sterowy i „Zuidersee“ mknęła z szybkością taksówki rotterdamskiej.

Elma zawinęła się w dwa grube szale, włożyła futro i opuściła kabinę. Na oszklonym pokładzie spacerowym nie było nikogo; obeszła dokoła, później wstąpiła na górę po stromych schodach i z otaczającą ją dotąd ciszą trafiła — jak jej się zdawało — w szalejącą burzę. (D. c. n.)

30 lat pracy scenicznej.

Dn. 19 maja r. b. na scenie teatru na Pohulance p. Sabina Hlavati-Zielińska obchodzić będzie 30-lecie swojej pracy scenicznej.

Sabina Hlavati-Zielińska urodziła się dnia 27 października 1885 r. Wstąpiła na scenę w r. 1906 w teatrze w Sosnowcu pod dyrekcją Majdrowicza. Następnie kolejno pracowała w teatrze w Kaliszu, pod dyrekcją Zielińskiego, przez trzy lata w krakowskim teatrze ludowym pod dyr. E. Rygiery i Lublinie, aż do roku 1920. W tymże roku zaangażowana została do teatryku literackiego „Czarny Kot“ w Warszawie, następnie do teatryku „Wesoła Wydra“ we Lwowie, z którym jeździła po Galicji i Królestwie jako „Teatr połowy 6 armii gen. Iwaszkiewicza“, a później w Łodzi w Teatrze Popularnym i ostatnio dwa lata w teatrze miejskim w Wilnie.

S. Hlavati-Zielińska w pierwszych latach swej kariery artystycznej występowała jako wodewilistka w operetkach, a późniejszych — jako charakterystyczno-komiczna w teatrach dramatycznych, ciesząc się uznaniem publiczności, dyrekcji i kolegów.

W dniu jubileuszu 30-letniej pracy scenicznej obchodzić będzie teatr na Pohulance tę sympatyczną uroczystość w czem z pewnością Wilno weźmie tłumny udział, składając dnia 19 maja wyrazy uznania zdolnej artystce, której kreacje charakterystyczne utrwaliły się w pamięci wszystkich.

Ze swej strony Redakcja naszego pisma składa zasłużonej Jubilatce życzenia dalszej, owocnej pracy.

Hro.

NOWY MOMUS.

Występy zespołu warszawskiego, zorganizowanego pod tą starą i znaną firmą, znalazły uznanie wśród publiczności Łutni, dzięki zapewne czołowym specom: p. Kamińskiej od rosyjskich pieśni i Igo Syma od... uroku (niektóre zwolenniczki mówiły) że i od piękności, ale inne twierdziły, że wileńscy artyści pp. Węgrzyn i Kersten są o wiele piękniejsi). Obok tamtych vedet, p. T. Ba-cheński deklamował nastrojowe wiersze, a p. Zygro prowadził bezpretensjonalną konferensjerkę i naśladował orkiestrę.

Brakowało tańców, program też był cokolwiek zbyt jednostajny, rozwlekłe pienia szeroko rosyjskie p. Kamińskiej, wywoływały niezapręczony nastrój, jej głos, sięgający jakichś głębokich basów, działa na nerwy, to też okłaski i kwiaty licznie zgromadzonej kolonii rosyjskiej były śpiewacze nagrodą. P. Sym z wdziękiem odtworzył bardzo banalne piosenki; wszystko trzymane było w tonie sentymentalno-liryczno-melancholijnym i to w pierwszej części programu nadawało trochę nużącą jednostajność, ale poczciwa publiczność wileńska, gdy zobaczy stołecznych gości, bije brawo z całym zapalem. I dobrze. Dla gości zaw sze obowiązuje pewna galanterja.

Hro.

Klub Włóczegów.

W piątek 18-go b. m. odbędzie się kolejne zebranie Klubu Włóczegów.

Na porządku dziennym sprawy wewnętrzno-organizacyjne. Początek o godzinie 20-iej, w lokalu przy ul. Przejazd 12. Wstęp dla członków i kandydatów Klubu.

Złodziej czy amator przygód?

Wczoraj wczesnym rankiem do polejanta przechodzącego ulicą Zawalną, podbiegł jakiś nawpółubrany osobnik i wybuchł:

— Panie posterunkowy, w szafie mego mieszkania znalazłem śpiącego złodzieja! Chodź pan ze mną!

Posterunkowy pośpieszył do mieszkania nieznanego niejakiego Z. L., właściciela sklepu przy ulicy Zawalnej. Wszedłszy do sypialni policjant istotnie znalazł w szafie jakiegoś mężczyznę, który sprawił na nim naogół dodatnie wrażenie.

Złodziej bez oporu dał się zatrzymać i odeskortaować do komisariatu.

Przy sprawdzeniu tożsamości zatrzymanego, stwierdzono, że jest nim syn zamożnej i szanowanej rodziny, którego trudno byłoby posądzić o usiłowanie dokonania kradzieży. Twierdził on jednak, że chciał okraść mieszkanie, założył się bowiem z kolegą, że dokona kradzieży. Wład do mieszkania p. L. przez otwarte okno. Gdy

Wczoraj mieszkańcy Zwierzynca poruszeni zostali niecodzienną wiadomością, która obiegła całą dzielnicę.

Na ulicy w pobliżu Młyna ukazał się wilk. — Wybiegłszy on z lasu wpadł do jednej z posesyj. Złapawszy kurę wilk przeskoczył przez parkan i zaczął uciekać spowrotem w kierunku lasu, wywołując panikę wśród przechodniów.

Okurat w tym czasie, na tejże ulicy, znalazła się karetka rakarzy miejskich, którzy rozpoczęli obławę na wilka.

Po dłuższych wysiłkach udało się rakarzom

Wilka na Zwierzyncu

złapali miejscy rakarze.

narzucić petle na zwierzę i związać je powrozami, unieszkodliwiając całkowicie.

W czasie obławy nie obeszło się też bez nie szczęśliwego wypadku. Jeden z rakarzy, niejaki Kazimierz Staszkievicz został przez wilka dotkliwie pogryziony.

Staszkievicza przewieziono do ambulatorjum pogotowia ratunkowego, gdzie nałożono mu opatrunek.

Złapany wilk przekazany zostanie do dyspozycji Miejskiego Ogrodu Zoologicznego

Nowy wybryk młodzieży „narodowej“.

Wczoraj około godziny dziesiątej wieczór gdy urzędnik komitetu przeciwhitlerowskiego Orlin zam. przy ulicy Kaszlanowej udawał się do lokalu Gminy Żydowskiej na posiedzenie komitetu do walki z hitleryzmem, w pobliżu bramy domu Nr. 11 przy ul. Orzeszkowej, gdzie mieści się lokal stronnictwa narodowego, został zaażepiony przez dwóch młodocianych osobników. — Orlin chcąc uniknąć awantury wbiegł do klatki schodowej Gminy i zamknął za sobą drzwi.

W tej samej chwili rozległ się brzęk tłuczonego szyb. Jak się okazało młodzi „narodow-

cy“ niezadowoleni z ucieczki Orlina wyladowali swój „gniew“ na szybach lokalu Żydowskiego Towarzystwa Historyczno-Etnograficznego, wybijając sztery małe szyby.

Krzyk Orlina oraz brzęk tłuczonego szkła zwabił na ulicę d-ra Wygodzkiego i innych obecnych w lokalu gmbu, którzy wszczęli pośpiech za sprawcami.

Jeden ze sprawców, który uciekał ulicą Orzeszkowej w kierunku Wileńskiej ukrył się. — Drugiego natomiast zatrzymał przy zbiegu ulicy Mickiewicza i Orzeszkowej posterunkowy policji Zatrzymanego osadzono w areszcie. (c)

Z B. B. W. R.

Zebranie Sekcji Gospodarczej przy Radzie Wojewódzkiej BBWR. odbędzie się dziś w sali klubu Myśliwskiego przy ul. Mickiewicza 11—I p. z referatem dyskusyjnym p. dyr. Ludwika Maculewicz p. t. „Znaczenie opłacalności produkcji rolniczej dla podniesienia gospodarczego Ziemi Wileńskiej“. Po referacie dyskusja. Początek o godz. 18-iej.

Uczestnicy kursów samorządowych pod kierownictwem posła dr. Brokowskiego, proszeni są o przybycie jutro w dniu 18 b. m. o godz. 19-iej do lokalu Sekretariatu grodzkiego BBWR. przy ul. św. Anny 2—2.

Sędziowie mogą należeć do Związku Strzeleckiego.

Minister sprawiedliwości p. Czesław Michalski skierował do sędziów i prokuratorów wszystkich sądów okólnik, w którym przypomniał treść swego okólnika z dnia 21-go listopada 1932 roku, zakazującego sędziom i prokuratorom należeć do wszelkich bez wyjątku stronnictw politycznych i wyjaśnia, że zakaz ten nie dotyczy apolitycznych organizacyj P. W. i W. F., jak np. Związek Strzelecki, do którego sędziowie i prokuratorzy mogą należeć z względu na jego wysoce obywatelską działalność w dziedzinie przygotowania społeczeństwa do obywateli kraju. (Iskra).

Wyjaśnienie.

Przed paru tygodniami zamieściliśmy sprawozdanie z procesu sądowego dr. A. Żodziskiego, oskarżonego o to, że rzekomo nieprawie udzielał porad lekarskich podczas pobytu swego w Lebidzie pow. mołodeczańskiego. Do sprawozdania wkradły się nieścisłości, które niniejszym musimy wyjaśnić.

Dr. Żodziski nie był ukarany przez władzę administracyjną starostwa mołodeczańskiego za znachorstwo, czego nie można zarzucić dr. Żodziskiemu posiadającemu dyplom lekarza, lecz za nieprawne udzielanie porad lekarskich, ponieważ dyplom nie był w owym czasie jeszcze nostryfikowany.

Dr. Żodziski, jak się wyjaśniło na rozprawie miał jednak uprawnienia felczera na podstawie specjalnie złożonych egzaminów i porad, których udzielał uprawnien tych nie przekraczały. Dlatego też wyrok zapadł niewinny.

Obecnie dr. Żodziski swój zagraniczny dyplom uniwersytecki nostryfikował (w marcu 1932 r.) i ma pełne prawa lekarza.

Errata.

Wczoraj w artykule pt. „Chrońmy skarby polskiej nauki“ wkradł się błąd drukarski, zmieniający sens zdania. Zamiast „Osobami temi są, jak dotychczas profesorowie“, powinno być „Osobami kompetentnymi są, jak dotychczas, profesorowie...“.

Po dwóch godzinach powrócił z miasta jej mąż, który również długo nie zasypiał. Zmeczony wreszcie czekaniem i brakiem powietrza miłośnik przygód zasnął i zrana został znaleziony przez właściciela mieszkania w szafie.

Opowiadanie jednak młodego człowieka cechuje niewiarogodność. Zachodzi przypuszczenie, że tem wypadku była jakaś historia roman tyczna i że jedyną prawdą w całym jego opowiadaniu jest to, że ukrył się on w szafie przed właścicielem mieszkania.

Narazie zatrzymano go w areszcie. Dalsze dochodzenie w toku. (c)

„Księżniczka uroku“.

Takim tytułem obdarzono w Hollywood istotnie chyba na to zasługującą p. Druce Leyton, oczywiście — gwiazdę.

Kradną las.

IV sala Sądu Grodzkiego w Wilnie przepelniona. Na wokandzie trzydziści spraw o kradzież lasu w nadleśnictwie wileńskim.

— O co pana oskarżyli?

— A sosnę, zrąbaną świeżo, znaleźli w gospodarstwie.

— Może sosna nie była wasza, przecież za zrąbanie swego drzewa nie grozi żadna kara.

— A kto ich wzię, znaleźli a teraz ciągną.

— Może zrabaliście w lesie państwowym?

— A, Boże broń...

Podobne odpowiedzi dają oskarżeni w trzy dziesiątu sprawach również i sędziemu. Żaden nie chce przyznać się do winy, choć edowody są niezbit.

— Czem wytłumaczyć tak znaczną ilość kradzieży? — pytam oskarżyciela prywatnego.

— Dzisiejsze trzydziści spraw to tylko drobny ułamek całości. W ostatnich tygodniach co trzech dzień mam po 20—30 spraw w sądzie. Chłopi kradną las w pobliżu Wilna, bo można go tu przedź sprzedać. Jest to przyzwyczajenie powojenne. W czasie okupacji a potem nawały bolszewickiej, kiedy Wilno siedziało bez węgla, chłopci cieliłi bepańskie lasy i dowozili drzewo do Wilna. Dużo na tem zarabiali. Dziś, kiedy gajowi pilnują własności państwowej, chłopci nie mogą zapomnieć jeszcze złotych czasów anarchy leśnej, i ścinają las pokryjomu. Gajowi mają moc roboty. Codzień prawie idą sprawy do sądu za ścięcie sosny, za skradzenie drzewa i t. p. Ilość spraw powiększa się także w związku z zubożeniem wsi.

Dzisiejsi oskarżeni pochodzą ze wsi w pobliżu Wilna. Najwięcej mamy z nimi kłopotu.

Po rozpatrzeniu spraw sędzia wymierza kary — po 7 dni aresztu, po dwa tygodnie — nie więcej niż miesiąc. Skazani gromadą wychodzą z sali. Razem z nimi gajowi. Rozmawiają przyjaźnie. (w)

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

— Wacław Gąsiorowski (Wiesław Selavus), „Orleta“. Osem opowieści z epoki napoleońskiej składa się na szereg przykładów żołnierskiej brawury, żołnierskiego poświęcenia, poczucia honoru i spełnienia obowiązku. Przykłady klasyczne i godne zapamiętania. Opowiedziane z ogromną swadą narratorską przez znakomitego autora „Huraganu“ są doskonałą lekturą dla wszystkich a szczególnie dla wojskowych i starszej młodzieży. Książka ozdobiona jest doskonałymi rycinami Jana Reszkego (syna znakomitego śpiewaka) poległego na froncie francuskim podczas wojny światowej. Piękny sztandar wojska polskiego z czasów księstwa Warszawskiego jest prawdziwą ozdobą okładki.

Środa p. Eugenji Masiejewskiej

Bardzo wiele już powiedziano o „literaturze kobiecej“, o „kobietach piszących“, wiele zwłaszcza — złośliwości... Z jakim przekąsem mówi się np. „napisane po kobiecemu“...

Jest w tem nieco prawdy, mianowicie owa spora doza pewnej kłiwosci, mdławej czułości, której bardzo dużo kobiet piszących nie może uzbliżyć się, szczególnie, jeśli o ich utwory na tle własnych przeżyć uczuciowych, chodzi.

Ma tego sporo i p. Masiejewska. Wdaje nam się, iż trochę nadto już rozczuła się nad swoją bohaterką czy jej niemowlęciem w powieści, którą nam wczoraj czytała. To i trochę „barokowe“ i — powiedzmy szczerze — często cokolwiek banalne ozdoby stylistyczne („usmiech zakwitł na ustach“... „zatrzepotał“... etc.), mocno przylgnęły momenty bardziej wartościowe, trafnie, wnikliwie zaobserwowane, wernie zarejestrowane, plastyczne, żywe. P. Masiejewska jeszcze nie wyszła z okresu silenia się na obrazowość, kwiecistość mowy, wyszukane zwroty, określenia, porównania, słowem balast, który zamazuje ekspresję opisywanych wydarzeń. Nadmiar kwiecistości może czasami nawet drażnić.

Opisy bardzo „domowych“, bardzo intymnych przeżyć, mają tę cechę, że wymagają więcej niż inne, także i oszczędności treściwej... I jednej i drugiej oszczędności przydałoby się bardzo autorce „Utopionej lalki“, „Złotychołów“ oraz „Niespodzianek małżeństwa“, najmniej — „Świata w szkole“. To ostatnie jest najwyższe, najbardziej bezpośrednie, utrzymane w najweselszym tonie. Zdaje się, że ten rodzaj odpowiada talentowi p. Kobylińskiej — Masiejewskiej, niż rzeczy nastrojone na „bardzo serjo“.

Wyjątki z „Niespodzianek małżeństwa“, które są historja perypetyj młodej mamy i jej synka, czytała częściowo sama autorka (autorzy zwykle „kładą“ swoje utwory...), częściowo zaś p. Martyka z teatru miejskiego, zam. p. Sierkiej, która zachorowała. s. z. kł.

Z Koła Przyjaciół Zw. Strzeleckiego w Wilnie.

Dnia 9.V.34 r. odbyło się Walne Zebranie Koła. Przewodził p. prof. Szmurło, sekretarzem p. mgr. Ambroziak, za stołem prezydjantym zasiadał — pp. insp. Izydorczy, prok. Sulikiewicz i nac. Malinowski.

Po zagajeniu i wyborze prezydium przewodniczący udzielił głosu p. Mazurowi Komendantowi Z. S. pow. Grodzki, który złożył krótkie sprawozdanie z działalności Z. S. na terenie m. Wilna.

Ze sprawozdania tego m. in. wynika, że w roku sprawozdawczym Koło PZS przyczyniło się do całkowitego utrzymania 7 świetlic strzeleckich, dało szereg subsydjów doraźnych na różne cele ZS, jak zawody, zjazdy, umundowanie, opłatek i t. p.

Następnie złożone zostały sprawozdania z działalności Koła przez wiceprezesa insp. Starościka, w zastępstwie nieobecnego prezesa dyr. E. Ratyńskiego oraz skarbnika dyr. L. Maculewicza. Ze sprawozdań tych widać, że liczba członków Koła wynosi obecnie ponad 700 i że Zarząd Koła prowadził pracę kulturalno-oświatową w poszczególnych oddziałach ZS przy pomocy około 20 wykwalifikowanych nauczycieli. Przychód ogólny koła wyniósł zł. 5.314,58, z czego na składki członkowskie przypada zł. 4.529, na dochody z imprez zł. 623,40, pozostałość na inne dochody.

Wydatki były następujące: zł. 4.300 subsydja dla ZS i 204,38 kosztła administracyjne.

W dalszym ciągu obrad nac. Rytel zreferował projekt nowego statutu, który przez Walne Zebranie został przyjęty, w związku z czem do tymczasowe Koło T-wa PZS przekształciło się na Koło PZS przy zarządzie Podokręgu ZS Wilno.

W myśl przyjętego statutu władze Koła wybrano w następującym składzie:

Zarząd: Prezes Koła — p. dyrektor E. Ratyński (ponownie).

Członkowie: prof. J. Szmurło, mec. Kukiel Krajewski, insp. Starościk, mjr. Chudyba, dyr. Maculewicz, prof. Eiger, nac. Mathiasz.

Zastępcy: kpt. Grabowski, R. Huszcza, radca A. Trocki.

Komisja Rewizyjna: pp. poseł Dobosz, nac. Starzewski, dyr. Miśkiewicz.

Zastępcy: pp. radca Falewicz, nacelnik Wołański.

Sąd Koleżeński: pp. mec. Strumiłło, prok. Szaniawski, poseł Birkenmayer, płk. Przyjałkowski, prof. Wróblewski.

Uchwalony budżet na r. b. przewiduje po stronie wpływów i rozchodów zł. 5.000.

W planie pracy przewidziano: werbowanie członków z najszerzyszych warstw społeczeństwa, dostarczanie funduszów dla ZS, prowadzenie w porozumieniu z władzami ZS akcji oświatowej członków ZS, zakup bibliotek dla oddziałów ZS, zdobywanie funduszu na budowę domów i strzelnicy ZS w Warszawie i Challenge.

Nad planem pracy wywiązała się dłuższa dyskusja, w której zabierali głos pp. dyr. Miśkiewicz, kpt. Piotrowski, insp. Starościk i płk. Dobaczewski, który między innymi w imieniu Zarządu Podokręgu ZS. podziękował ustępującemu Zarządowi za jego owocną i bezinteresowną pracę dla dobra ZS.

OFIARY.

P. Emil Smółkowski nadesłał przez P. K. O. zł. 5 (zł. pięć) dla głodujących dzieci Wileńskich.

Raszke, Austerowa i Daligowa zamiast wieńca na grób matki, s. p. H. Raszke składają do uznania Wielebnego Pastora Lappe na cele dobroczynne 30 zł.

KRONIKA

Czwartek
17
Maj

Dziś: Paschalis W.

Jutro: Feliksa Kapuc. M.

Wschód słońca — godz. 3 m. 13

Zachód słońca — godz. 7 m. 17

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B.
Wilno z dnia 16/V — 1934 roku.

Ciśnienie 760

Temp. średnia + 14

Temp. najw. + 17

Temp. najn. + 6

Opad 5

Wiatr południowo-zachodni

Tend. bar. wzrost

Uwagi: dość pogodnie.

Przepowiednia pogody według P. I. M. Najpierw pogoda słoneczna potem stopniowy wzrost zachmurzenia aż do opadów począwszy od zachodu kraju. Temperatura bez większych zmian. Początkowo słabe wiatry południowe, potem umiarkowane południowo — zachodnie i zachodnie.

OSOBISTA

Konsul angielski zwiedził miasto. Bawiący w Wilnie konsul angielski zwiedził miasto, za poznając się z jego zabytkami historycznymi i kulturalnymi.

Kurator Okr. Szk. K. Szelągowski wyjechał na wizytację szkół. Zastępować go będzie Jan Czysowski, naczelnik wydziału szkół powszechnych.

MIEJSKA

Straganiarze narzekają na wygórowane opłaty. Dowiadujemy się, że handlarze z hali miejskiej nie są zadowoleni z wysokości dotychczasowych opłat za stragany. W sprawie tej mają oni interwenjować w Zarządzie miejskim.

Naprawa jezdni i chodników. Magistrat przystąpił do generalnego naprawiania chodników i jezdni w różnych odcinkach miasta. Roboty takie już są prowadzone względnie w najbliższych dniach zostaną rozpoczęte na ulicach: Lwowskiej, Straszuna, Subocz, Wróblej, zauł. Franciszkańskim, na ul. 3 Maja (od Portowej do Mickiewicza) i Teatralnej.

SPRAWY AKADEMICKIE

Akad. Zw. Morski podaje do wiadomości, że dyżury zarządu odbywają się we wtorki i piątki od godz. 17 do 18 przy ul. Zygmunto-wskiej 16. (Zw. Osadników).

SPRAWY SZKOLNE

Zarząd Okręgu Lwowskiego Tow. Nauz. Szk. Średnich i Wyższych (T. N. S. W.) ogłasza konkurs na jednorazowe stypendjum z Fundu-

szu im. A. Mickiewicza, istniejącego przy T. N. S. W.

O stypendja te mogą ubiegać się wdowy i się roty po nauczycielach szkół średnich i wyższych którzy byli członkami T. N. S. W. lub b. Stowa rzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w b. zaborze rosyjskim.

Do podania należy załączyć: a) dowód, że śp. mąż, względnie ojciec starający się o sty pendjum należał do TNSW. lub Stow. Naucz. Polskiego. Dowód musi być potwierdzony przez Zarząd obecnego miejscowego Koła TNSW. i b) polecenie Koła miejscowego, stwierdzające niezamożność petenta.

Podania należy nadsyłać najpóźniej do końca maja r. b. pod adresem: Zarząd TNSW. w Lwowie, ul. Łyczakowska 5, 1 p.

WOJSKOWA

Dziś przed komisją poborową. Dziś 17 maja do przeglądu przed Komisją Poborową winni stawić się wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1913 z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę J, zamieszkałi w obrębie I komisarja tu P. P. i na literę K z terenu 5 i 6 komisarjatu P. P.

Komisja Poborowa urzęduje w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2 od godz. 8 rano.

Z POCZTY

Zmiana przepisów w obrocie paczkami żywnościowymi. Władze pocztowe zmieniały przepisy o obrocie paczkami żywnościowymi. Według nowego rozporządzenia nadawcy paczek żywnościowych z zawartością ulegającą zepsuciu mogą zastrzec aby na wypadek niedoreczalności paczki sprzedane, doręczono innej osobie zamieszkałej w tem samym miejscu lub zwrócić no nadawcy. O ile zostanie stwierdzone, że zawartość przesyłki żywnościowej jest już zepsuta, wówczas bez względu na zarządzenie nadawcy poczta ma prawo zniszczyć paczkę. Musi to jednak odbyć się komisyjnie ze spisaniem od powiedniego protokołu.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Stowarzyszenie Techników Polskich w Wilnie w lokalu własnym przy brań dyskusyjnych, w których ma być ulicy Wileńskiej 33, organizuje cykl ze-poruszona sprawa podniesienia stanu gospodarczego Wileńszczyzny.

W ramach powyższych zebrań dyskusyjnych będzie wygłoszony dn. 18 maja o godz. 19.30 przez p. inż. H. Jensa, wiceprezidenta m. Wilna-odezbyt na temat: „Program inwestycyjny m. Wilna“.

Wstęp wolny i bezpłatny. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Wileńskie Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. Dnia 17 maja r. b. o godz. 8 wiecz. w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej odbędzie się 125 zebranie ogólne. Na porządku dziennym: Referat p. Tadeusza Turkowskiego p. t. „Życie umysłowe ziem litewsko-ruskich do 18 wieku w świetle ich piśmiennictwa“. Goście mile widziani.

Z T-wa Prawniczego im. Ignacego Dantłowicza. Dnia 18 bieżącego maja o godzinie 8 n. odbędzie się w lokalu Rady Adwokackiej, Mickiewicza 36, odczyt d-ra Grzegorza Wirzubskiego na temat: „Ubezpieczenie przymusowe jako środek walki z przestępczością“.

Goście mile widziani.

Zjazd Kół b. wychowanek Gimn. Zgrom. SS. Najśw. Rodz. z Nazaretu odbędzie się w dn. 20 i 21 bm. Dnia 20 bm o godz. 8 rano odbędzie się w kaplicy klasztornej msza św. inauguracyjna — poczem o godz. 9 nastąpi otwarcie Zjazdu. Członkowie koła wileńskiego są proszeni o jak najliczniejszy udział w Zjeździe.

Zarząd Wil. T-wa Ginekologicznego zawiadamia, że w dniu 17 maja r. b. o godz. 19 w lokalu Kliniki Położn.-Ginek. U. S. B. odbędzie się 68 Naukowe Posiedzenie Towarzystwa Ginekologicznego.

Zgon aktora filmowego Z. Staniewicza.

Przedwczoraj zmarł w Warszawie w szpitalu Dzieciątka Jezus znany artysta filmowy Zbigniew Staniewicz.

Został on dostarczony do wspomnianego szpitala przed kilku dniami z raną postrzałową w piersi. Mimo usilnych zabiegów lekarzy ranego nie udało się utrzymać przy życiu.

Na temat śmierci aktora krąży w stolicy najrozmaite wersje. Naogół przeważa zdanie, że Staniewicz nie popełnił samobójstwa jak przed tem uważano. Raczej miał tu miejsce pojedynk lub morderstwo.

S. p. Staniewicz był zaręczony z pewną artystką filmową. Karjerę swą rozpoczął przed trzema laty, grając główne role w filmach: „Dzikie Pola“, „Przybłęda“ i „Hanka“.

Kto wygrał?

WARSZAWA, (PATY). — Dziś w 9 dniu ciąg-nienia 4 klasy polskiej państw. loterii klasowej następujące większe wygrane padły na numerach losów:

zł. 15.000: 55.842.
zł. 10.000: 26.196, 60.668, 74.786, 91.602,
95.830, 108.157, 121.326, 125.611, 136.490.
zł. 5.000: 37.051, 52.248, 77.138, 84.872, 97.703,
100.364, 103.364, 157.477.

Giełda warszawska.

WARSZAWA, (PAT). — WALUTY: Berlin 209,35 — 209,87 — 208,83. Londyn 27,04 i pół — 27,18 — 26,91. Nowy York 5,28 i pół — 5,31 i pół — 5,25 i pół. Nowy York kabel 5,29 — 5,32 — 5,26. Paryż 34,94 — 35,03 — 34,85. Szwajcarja 172,12 — 172,55 — 171,69.
Dolar prywatny 5,27.
Rubel 4,62 (5-ki) — 4,64 (10-ki).

OGNISKO | Dziś Arcydzieło pikanterji. Szczyt erotyki na ekranie. Żona z drugiej ręki

W rolach głównych: słynna Jean Karlow, uwodzicielsko piękna „wampirzyca“ Hollywooda oraz Chester Morris i Louis Stone. NAD PROGRAM: Najnowsze tygodniki Foxa.

Dziś! Potężna rewelacja światowych ekranów, film porwijający śmiałością myśli i rozmachem realizacji p. t.

DEMON ZŁOTA

W roli głównej piękna bohaterka „King-Kong“ Fay Wray i Ralph Bellamy. Znakomity twór techniki, prześcigający wszystko dotąd stworzone. Cudowne mrozące krew w żyłach sceny potęgują wrażenie, jakie wywiera ten film do maksimum. NAD PROGRAM: Najnowsze aktualja.

Dziś! Słynny na cały świat fenomenalny śpiewak na miarę Carusso i Klepury Józef SZMIDT w największym przeboju doby obecnej produkcji wiedeńskiej

Świat należy do ciebie

Głęboka i wzruszająca treść, melodyjna muzyka, cudowne krajobrazy. Film mówiony i śpiewany po niemiecku. NAD PROGRAM: ATRAKCJE. Seanse o godz. 4—6—8—10.15

Dziś niebywała rewelacja! Wspaniały najnowszy słynny na cały świat lotniczy film

W rol. gł. zielonooka napiętniejsza kobieta-szpieg Gina Manes i as pilotażu Gaston Modot Mrozące krew w żyłach walki w obłokach. Niezwykłe dzieje kobiety-szpiega! Wielki triumf Kinematografji Europejskiej. Seanse o godz. 4—6—8—10.15 Bilety honor. i bezpłatne nieważne. Za pomocą nowoczes. wentylacji — miły chłód na sali

Ceny od 25 gr. — Dziś! Wstrząsający dramat dziewczyny, którą świat odrzucił — DWIE SIOSTRY (Nieślubne dziecko) Zuzanna Marwoile w filmie wg sł. pow. Reżyserji Hac Frycza. — NA SCENIE wielka nowa rewja: ŚPIEW — TANIEC — AKTÓWKA Udział biorą: E. Tauberówna, W. Wańkociczówna i Don-Vait (duet taneczny). Br. Borski, St. Janowski, Z. Winter i in.

Dziś! Słynna na cały świat platynowa blondynka, ryw. Greta Garbo i Marlene Dietrich Jean Harlow Żona z drugiej ręki NAD PROGRAM: Dukatki dźwiękowe.

Apteka Świętojańska Władysława Narbutta

Kupuje zioła lecznicze dla potrzeb apteki, daje wszelkie wskazówki ich zbierania, suszenia i uprawy Wilno, ul. Ś-tojańska Nr. 2.

Akta 203/34.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oszmianie, urzędujący w Oszmianie przy ul. Ad. Mickiewicza pod Nr 11 na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 28 czerwca 1934 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Oszmianie odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości skłb dającej się z uroczyska leśnego Antonowo A położonej w gminie Kucewickiej, powiecie oszmiańskim, województwie wileńskim obejmującej powierzchni 154 ha 5.219 m², która stanowi własność Wiery i Marji córce Aleksandra Kowryginówien i Niny c. Aleksandra z Kowryginów Aleksandrowej i znajduje się w dożywotnem korzystaniu Aleksandry Kowryginowej. Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną w Sądzie Okręgowym w Wilnie za Nr. 11003.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 50.000. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 37.500.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rekojmie w gotówzinie w kwocie zł. 5.000 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 2/3 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-iej do 18-iej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. Oszmiana, dnia 9 maja 1934 r. 74—VI Komornik M. Paszuk.

Obwieszczenie o licytacji.

Na podstawie art. 84 Rozp. Rady Min z dnia 25.VI.32 r. o post. egzek. władz skarbowych (Dz. Ust. Nr. 62, poz. 580) podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 18.V.34 r. o godz. 16 w gmachu Sądu Okręgowego w Wilnie (wejście z ulicy Ofiarnej — Notarjaty) odbędzie się w pierwszym terminie licytacja kasy ogniowatej od ceny szacunkowej 800 zł. na pokrycie zależności podatkowych. Notarjusza Karsaka Juljana. W razie niedojścia do skutku licytacji w pierwszym terminie, takowa odbędzie się w terminie drugim (od ceny szacunkowej) w dniu 22 b m. o godz. 16. 463—VI

(—) L. Raginia
Za Naczelnika Urzędu.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI POHULANKA. — Zamknięcie sezonu zimowego. Dziś, w czwartek 17 maja ostatnie przedstawienie w Teatrze na Pohulance współczesnej komedji J. Devala p. t. „Towariszcz“. Sztukę tą Teatr Pohulanka zamyka sezon zimowy. Ceny propagandowe

Otwarcie sezonu letniego w Miejskim Teatrze Letnim — w ogrodzie po-Bernardyńskim W sobotę dnia 19 maja o godz. 8 m. 30 wiecz. odbędzie się uroczyste otwarcie Teatru Letniego. Będzie to zarazem jubileusz 30-letniej pracy sceniczej p. Sabiny Zielińskiej, która wystąpi w komedji Szkwarkina p. t. „Cudze Dziecko“ w głównej roli. Świetna komedja ta pełna ha moru i pogody w ujmującej formie przedstawia życie nowej młodzieży sowieckiej.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“ — Dziś z powodu próby generalnej — przedstawienie zawieszono.

„Noc w San Sebastjano“. Jutro premjera znakomitej operetki Benatzkiego, kompozytora „Pod białym koniem“. W rolach głównych wystąpią: Halmirska, Lasowska, Dembowski, Szcza wiński, Tatrzaiński, Rewkowski i reżyser Domosławski, który z kapelmistrzem Wilińskim i balet mistrzem Ciesielskim przygotowują tę pod każdym względem pełnowartościową operetkę. — Premjera zapowiada się bardzo ciekawie i wzbudziła ogólne zainteresowanie.

Teatr Objazdowy — gra dziś 17 maja w Wilejce, jutro 18 maja w Mołodecznie świetną komedję „Kobieta z eleganckiego świata“

Precyzja słowa.

Posterunkowy Józef Mikołajczyk brał udział w jednej z rewizyj w miasteczku Jaźnie. Poszukiwano wtedy przemytu. Rola Mikołajczyka o granicyła się do stania na warcie przed domem rewidowanym.

Sprawa rewizji znalazła się wkrótce w Sądzie Mikołajczyk wystąpił jako świadek. Zeznał przed Sądem, że brał udział w rewizji. Oskarżeni gorąco zaprotestowali, oświadczając, że wogóle Mikołajczyka widzą po raz pierwszy. Mikołajczyk jednak twierdził uparcie:

— Proszę Wysokiego Sądu, brałem udział w rewizji.

Prokurator zainteresował się zeznaniami Mikołajczyka i po sprawdzeniu, że Mikołajczyk „udziału w rewizji“ nie brał, oskarżył go o fałszywe zeznanie.

W Sądzie Okręgowym Józef Mikołajczyk znowu twierdził — w tym wypadku z ławy oskarżonych:

— Proszę Wysokiego Sądu, brałem udział w rewizji.

Sąd skazał Mikołajczyka na 2 lata więzienia. Zrozpaczony policjant apelował w Sądzie Apelacyjnym dopiero przy pomocy obrońcy swego mec. Jasińskiego, Mikołajczyk zdołał wyjść jaśnie o co mu chodzi.

Owszem brałem udział w rewizji, ale stałem przed domem. Do wnętrza nie wchodziłem.

Więc nie brał udziału w rewizji. Trzeba dbać o precyzję słowa.

Mikołajczyk został uniewinniony. Podobno przyrzekł zerwać z ogólnikami. (w)

DOKTÓR

Zygmunt Kudrewicz

Choroby weneryczne, skórne i niemoc płciowa ul. Zamkowa 15 telefon 19-60. Przyjmuje od godz. 8—1 i 3—8.

DOKTÓR

D. Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne i moczołciowe od godz. 9—1 i 5—8 wiecz.

Dr. Zeldowiczowa

Choroby kobiece, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—6 wiecz. ul. Wileńska 28, tel. 2-77

Dr. Wolfson

Choroby weneryczne, skórne i moczołciowe, Wileńska 7, tel. 10 67 od godz. 9—1 i 4—8.

Wózek dziecięcy

marki „Kenken“ jasny, w dobrym stanie do sprzedania. Dowiedzieć się: Niemiecka 25, u dozorczy.

Potrzebna

panna do pracowni ubrań damskich, tylko zdolna i samodzielna Adres w admin. „Kurjera Wil.“

NA ZARZĄDZAJĄCEGO

domami gorąco polecam osobę w starszym wieku doskonale obeznaną z rezydentami domowemi, z ogrodnictwem, prawem bankowem i wekslowem, nadzwyczaj uczciwą, gospodarną i pracowitą. Właściciel domu, Połocka 11